

ODGOVORI ODBORNIKOV V DEŽELNEM SVETU

Zaradi naraščanja primanjkljaja neizbežen porast luških tarif?

Deficit luške ustanove: 11 milijard - Vprašanje avtobusne proge Trst-Mačkole - Prebeng - Naročila «Cantiere Alto Adriatico» v Jugoslaviji

Na večerjanih seji deželnega sveta so predstavniki odbora odgovorili na nekatera vprašanja, ki so jih v zadnjem času sprožili svetovalci, pripadniki raznih svetovalskih skupin.

Na ustrezno vprašanje svetovalca Lovriča (KPI) je pristojni odbor Cocianni pojasnil, da se preosnova avtobusnih prog na Tržaškem izvrša med vprašanja, ki jih deželni organi nameravajo rešiti v dveh fazah. Predvsem naj bi mestno podjetje Acegat prevzelo v lastno režijo proge, ki jih združuje podjetje Sap v okviru tržaške občine, nato pa naj bi se ustanovil poseben medobčinski konzorcij za medkrajevni promet. Prva faza se je zaključila julija lani, ko je Acegat prevzel sedem Savopovih prog, sedaj pa so v teku priprave za drugo fazo preureditve prometa. Dežela je med drugim dala v proračun za leto 1974 vsoto 30 milijonov lir za kritje prvih stroškov bodočega medobčinskega konzorcija. Podjetje Sap pravi, da nima na razpolago niti dovolj ljudi, niti dovolj avtobusov, da bi lahko redno vzdrževala vse proge. Tako je bila otkrnjena tudi proga Trst-Mačkole-Prebeng ne da bi družba pri tem zagrešila prestopke, ki bi opravičili odvzem ustreznega dovoljenja. Tudi te motnje v prometu naj bi bile odpravljene z nastopom druge faze preureditve avtobusnega prometa na Tržaškem.

Odbornik Stopper je tako odgovoril v odgovoru na vprašanje misovskih svetovalcev razložil, da je vodstvo «Cantiere Alto Adriatico» v letošnjem letu naročilo pri reškem podjetju «Brodoprojekt» izdelavo izvršnih načrtov za dve 8.150-tonski petrolejski ladji in v ladjedelnici «Crvena zvezda» v Pulju izdelavo nekaterih ladjskih delov v skupni vrednosti 113 milijonov lir. Ta znesek predstavlja manj kakor 5 odst. vseh del, ki jih je ladjedelnica naročila pri zunanjih dobaviteljih. Če bi se vodstvo ne odločilo za omenjena naročila v vrednosti 113 milijonov v sosedni državi, bi bila redna proizvodnja v mlinskem obratu utrpela večjo škodo. Vsekakor predstavljajo ta naročila — naglašajo pri Cantieri Alto Adriatico — izjemen slučaj, nikakor pa ne ustaljene prakse.

Odbornik Stopper je tako odgovoril svetovalcem Morelliju (MSI) in Traunerju (PLI) v zvezi z vprašanjem napovedanih poviškov pristaniških tarif v Trstu. Vsem je dejal, da dejal Stopper, da bo primanjkljaj pristaniške ustanove do konca letošnjega leta narasel na okoli 11 milijard lir. Vsa prizadevanja, tako deželne uprave kakor tudi samega ministra za trgovsko mornarico, da bi vlada pokrila vsaj primanjkljaj iz prejšnjih poslovnih let, so naletela sedaj na zapreko, ki jo predstavlja omejitve tekočih izdatkov v okviru državnega proračuna. Vodstvo luke bo torej najbrž primorano dvigniti sedanje tarife, vprašanje pa je, kakšno razmerje bo pri tem obveljalo. Strokovnjaki so izračunali, da bi povišek v razmerju 50 : 60 odst. dovolil kritje primanjkljaja, ki bo nastal samo v letu 1974 in ki naj bi

VČERAJ SE JE PRIČELO V UMAGU

Zasedanje mešanega odbora za videmski sporazum

Delegaciji SFRJ predseduje dr. Murko, italijanski pa R. Ferrara

V Umagu se je večerj prišlo redno zasedanje mešanega italijansko-jugoslovenskega odbora za izvajanje videmskega sporazuma o obmejnem osebnem prometu. V uradnem poročilu je rečeno, da so na dnevnem poslovanju v pomorski zvezi, splošna revizija sporazuma in tudi nekatera vprašanja v zvezi s socialnim in zdravstvenim zavarovanjem.

Zasedanje se je pričelo večerj dopoldne in je goste pozdravil župan Umaga Jure Makovac. Jugoslovanski delegaciji predseduje dr. Ivo Murko, člana pa sta poleg župana iz Sezane Rudija Kodriča in župana Pirana Ivana Bažeca še Zivo Stojanović in Gojko Mandić. Poglez njih pa sodeluje v delegaciji še dvajset strokovnjakov, italijanski delegaciji predseduje Renato Ferrara, člani pa so Guido Gerin, Remo Patario in Luigi Imperatore, v delegaciji sodeluje poleg tega še osem strokovnjakov.

Na zasedanju bodo med drugim razpravljali o ustanavljanju novih obmejnih prehodov za malobojni promet, in to prehoda pri Starem mlinu in prehoda pri hribu Sv. Gabrijela v Gorici. Obstaja tudi možnost, da se Lipica proglasi za mednarodni blok in da se razpravljajo o predlogu, da bi se lahko italijanski in jugoslovanski državljani posluževali potnih listov na vseh blokih, kjer veljajo sedaj samo prepuščene.

Nadajuje se razprava o socialnem in zdravstvenem zavarovanju oseb na obeh straneh, kar ni v neposredni pristojnosti mešanega odbora in o čem so že bili razgovori med pristojnimi zavodi za socialno zavarovanje. Pri tem obstajajo resne težave glede zdravstvenega zavarovanja oseb na obeh straneh, ker je zavarovalni sistem različen in se prepletajo pristojnosti raznih zavodov. Komisija o vsem

znašal 4 milijarde lir. Vodstvo luke se sedaj ukvarja z mislijo, da bi uvedlo posebno pristojbino na promet z mineralnim oljem čez tržaško pristanišče.

Lonza sprejel lonjske upokojene

Tržaški podžupan Lonza je večerj sprejel delegacijo upokojenec iz Lonjerja in Podlonjerja. Razpravljali so o vprašanjih, ki se tičejo omenjenih okrajev. Na sestanku so predvsem ugotovili, da je treba postaviti nekaj avtobusnih črkalnic ob važnejših postajah ob cesti iz Bošketa v Podlonjer, obenem pa nekoliko drugače razporediti postaje, ki ne ustrezajo potrebam krajevnega prebivalstva. Omejeno ceste bo treba tudi razširiti. Delegacija je nato opozorila podžupana na pomanjkljivo javno razsvetljavo in izrazila željo, da bi jo

Drevo sestane KZ v Lonjerju

Kmečka zveza priredi drevo ob 20 uri v prosvetni dvorani v Lonjerju sestanek z lastniki zemljišč na Humdem letu. Poročila bodo o rezultatih razgovorov in posredovanj pri vodstvu Golf kluba glede novih namenjinskih pogodb za zasedena zemljišča.

VČERAJ SE JE POLICIJI PRIJAVIL ŠE EN AFRIČAN

Veriga tihotapljenja črne delovne sile ni pretrgana

Namestnik državnega pravdnika je ukazal aretirati moža, ki je pri Fernetičih čakal na skupino

Namestnik državnega pravdnika v Trstu dr. Coassin je večerj ukazal aretirati Carmela Faciolo, ki so ga v ponedeljek popoldne zadržali pri Fernetičih v malem tovarnjaku. Gre za brata Francesca Faciolo, ki so ga v dvema drugima padajšema aretirali v soboto ponoči na jugoslovanski strani meje, ko je skušal prehitovati v Italijo 9 črncev iz Malija. Carmelo je po vsej verjetnosti čakal skupino črncov na tej strani meje, da bi jih prepeljal do francoske meje.

Carmelo Faciolo je preiskovalcem dejal, da je prišel v Trst, da bi prodal cvetje na tržaškem pokopališču, česar mu seveda nisov dovolili. Med drugim je tudi dejal, da ni imel pojma, da so brat in druga dva padajša skušali prehitovati črnce. V tovarnjaku so preiskovalci našli potne liste vseh treh, večerj so prišle na dan še druge njegove odgovornosti tako da je namestnik državnega pravdnika odredil njegovo dokončno aretacijo. Verjetno bodo skušali dokazati, da je bil v stiku s skupino, ki jo je čakal usoden konec nad Borštom. Takrat so aretirali Afričana Traoreja, ker ni imel poudira osem, ki so bile v smrtni nevarnosti. Če se bo izkazalo — in preiskovalci imajo v rokah že več stvarnih dokazov — da je tudi tista skupina spadala v isto kriminalno organizacijo tihotapev, bodo prijavili tudi Carmela Faciolo zaradi istega prekrška, ki ga utegne stali več let zapora.

Večerj dopoldne se je javil na kvosturi 30-letni Inti Tangaril iz Malija. Izjavil je, da je bil s skupino, ki so jo prestregli miličniki v soboto ponoči. Samo on in še dva druga sonarodnjaka naj bi se izognila mejnim organom. Slednja dva bilo verjetno nista utegnla prečkati meje in se po vsej verjetnosti skrivata v bližini Sezane. Tangaril je preiskovalcem potrdil, da je pripeljal do Sezane, kjer so jih čakali tihotapevci. Illegalni prehod meje se je ponesrečil, ostal je brez vsakršnega stika z organizacijo in tako se je po treh dneh, lačen in premrzačen, zatekel na policijo. Po zašleševanju so ga premestili v taborišče pri Padričah.

Medtem se je izvedelo več zanimivosti v zvezi z delovanjem mreže tihotapev črnih sužnjev 20. stoletja. Še meseca avgusta so zasumili, da vodi skozi naše kraje skrivna pot, ko so francoske oblasti »občile na« meji dva črncu iz Malija, ki nista imela rednih dokumentov. Izjavila sta, da sta prišla v Italijo preko Trsta. Zadeva je zadobila znani obseg, ko so trije nesrečni umrli od mraza in gladi nad Borštom in takrat se je večina organizatorjev poskrila. Enega so takoj aretirali, drugega so aretirali večerj, tri pa so jih ujeli v Jugoslaviji. Vendar pa s tem mreža še ni iztrebljena. Niso še izsledili »centrale«, ki je vzdrževala stike z Afriko, Jugoslavijo, Italijo in Francijo in niti važnejših članov verige.

Po izjavah samih Afričanov, ki so se prijavili italijanskim oblastem, jim jih je pot do ilegalnega delovnega mesta v Franciji drago stala. Pred odhodom iz Malija so morali odplačati tihotapev 350 tisoč novih frankov (približno 350 tisoč lir), potni stroški so bili na njihov račun, ob vsakem ilegalnem prehodu meje pa so morali odplačati nov »davek«, tako da jih je pot stala skoro 700.000 lir. To je za njihove razmere ogromna vsota, za katero so morali trdo garati več let.

Nenadna smrt delavca v jedilnici tovarne

Včerj kmalu po poldnevu je v tovarni «Caiza Bloch» v industrijski coni umrl 52-letni delavec Vladimir Divinar iz Ul. Catalani 6. Ko je stopil med opoldanskim premo-
Z motornim kolesom je podrl upokojenca
Zrtev prometne nesreče je večerj postal 77-letni upokojenec Giovanni Chersul iz Ul. Molino a Vento 111/1. Prečkal je Reško cesto, ko je privozil s svojim motornim kolesom vrste ducati 350 cc, 38-letni Valerio Rizzi iz Ul. Mazzini 7 v Miljah, ki ga je podrl na tla. Priletlega moža so prepeljali v bolnišnico, kjer so mu ugotovili posledice močnega udara po glavi. Po mnenju zdravnika bi moral ozdraveti v enem mesecu seveda če ne bo prišlo do komplikacij.

Z zlomljeno ramo na tleh pred barom

Sinoči so sprejeli v ortopedskem oddelku bolnišnice 53-letnega Vladimira Vrabca iz Ul. Carmelitani 20. Ugotovili so mu zlom delne rame in rano na čelu, zaradi česar se bo moral zdraviti 30 dni.

Moža so prepeljali v bolnišnico z rešilcem Rdečega križa potem, ko so ga našli ranjenega na Proseški cesti pred barom «Milan».

Mauro Ghezzi, 22-letni mehanik s Padric 24, se je večerj ranil med delom v pristaniškem poveljstvu. Padel je z 2 metrov visoke lestve in si zlomil leve kolkelec ter se udaril po raznih delih telesa. Ozdravel bo v enem mesecu.

ODBORNIK COLONI V RIMU

Finančna pomoč za uresničevanje deželnih načrtov

Deželni odbor za finance in splošna vprašanja Coloni se je skupaj s predstavniki drugih italijanskih dežel večerj udeležil v Rimu posebnega sestanka senatne komisije za načrtovanje, proračun in državne udeležbe.

Sestanek je bil sklican z namenom, da bi na njem predstavniki italijanskih dežel orisali svoja gledišča v zvezi s pripravo državnega proračuna za poslovno leto 1974. Odbornik Coloni je naglasil, da dežela Furlanija - Julijska krajina pričakuje, da bo vlada povečala finančno nakazilo po členu 9 državnega zakona št. 281 iz leta 1970. Omenjeni člen predvideva državnemu finančno pomoč za uresničevanje deželnih razvojnih načrtov. Coloni je prispevek določil v naj bi srednjeročnega načrtovanja gospodarskega razvoja v posameznih deželah. Mimo tega bi moral država priznati naši deželi finančna sredstva po členu 50 deželnega statuta, tako da bi deželna uprava lahko uresničila vrsto javnih del, ki spadajo v njeno pristojnost po statutu. Coloni je končno postavil zahtevo, naj država ohrani nedotaknjen finančni prispevek, ki ga za Furlanijo - Julijsko krajino določa »globalni skladi« v posebni postavi državnega proračuna za prihodnje leto.

Stavko in manifestacijo v deželni merili so sindikati napovedali ne samo zaradi zavlačevanja pri obnovitvi delovne pogodbe, ampak tudi za dokončno ukinitve zasebnih prevoznih prog, ki jih morajo nadomestiti s krajevnimi in deželnimi javnimi podjetji. Prav zaradi tega se sindikati sproti splošnega interesa, saj zadeva široke sloje prebivalstva, zlasti diake in študente, ter tiste, ki nimajo svojih prevoznih sredstev. Zato sindikale organizacije upajo, da bo javnost sprejela to stavko in jo podprla, čeprav ugrete priti do nekatere težave.

V zvezi s stavko je prefektura sporočila, da bodo uvedli začasen prevoz

USPEŠNA AKCIJA ORGANOV JAVNE VARNOSTI

Odkriti in prijavljeni sodišču tatovi 64 zabojev cigaret v Kopru

Aretirani in prijavljeni sodišču so vsi iz Tržica in Vidma

Predstavniki uprave javne varnosti v Kopru so večerj dopoldne na tiskovni konferenci seznanili novinarje, kako so odkrili tatove cigaret v konsignacijskem skladišču podjetja Emona v Kopru. Kakor je znano, so neznaní storilci v noči med 25. in 26. septembrom v omejenem skladišču ter odnesli 64 zabojev uvoženih cigaret v skupni vrednosti 320 tisoč novih dinarjev.

Varnostni organi v Kopru so že takoj v začetku preiskave menili, da so v tatvino zapleteni izkušeni tihotapci s cigaretami, in so zaradi tega takoj poostriili nadzor na meji. Ze naslednje noči so opazili na obmejnem prehodu Barbara v Gorickih brdih sledove o prehitopletju cigaret, 29. septembra pa so prav tam prišli italijanski državljani 33-letnega Tržačana Umberta Bearzota, enako starega Videmčana Silvana Mantinovo in leto mlajšega, prav tako Videmčana, Claudia Boffita.

Na dan tatinskega podviga so omenjeni dopotovali v Koper z dvema osebnima avtomobila, ki sta bila medsebojno povezana z radijsko zvezo. Kasneje so ob jugoslovansko-italijanski meji našli 22 zabojev cigaret in jih vrnili v skladišče Emona.

Na osnovi zbranih obvestil in izpovedi zaslišanij je uprava javne varnosti prijavila javnemu tožilstvu zaradi kaznivoga dejanja velike tatvine še 39-letnega Tržačana Angela Dubiana, 47-letnega Tržičana Luigia Cerchio, 38-letnega Tržičana Domenica Opedisana, 29-letnega Nevija Sabovanija iz Vidma in 36-letnega Giuseppea Stabilia iz Tržiča ter seveda še vse tri že priprte vlomilce. Drugi storilci so namreč že v Italiji in tako nedosegljivi, zaradi česar tedaj postopek zoper njih pred italijanskimi sodnimi oblastmi.

Vse kaže, da je bila tatvina izredno dobro organizirana, pri čemer je imel glavno organizacijsko skrb Angelo Dubian, ki je k sodelovanju pritegnil Luigia Cerchio, prevznika ukrajenih cigaret z dostavnimi avtomobila.

Da je prišlo do odkritja te velike tatvine na koprskem območju, se je treba zahvaliti spremnosti in iznajdljivosti predstavnikov uprave javne varnosti iz Kopra in Nove Gorice, nadalje zaslišanju pripadnikov državni meji in pripadnikov postaja ljudske milice Dobrove v Brdih. Na tiskovni konferenci so tudi obvestili novinarje, da teče še navedeni preiskava v zvezi z aretacijo treh italijanskih državljanov, ki so jih zaslišali na obmejnem prehodu Fernetiči, ko so skušali ilegalno prečkati čez mejo devet Afričanov iz države Mali.

L. O.

Seja sveta Slov. skupnosti

22. t.m. se je pod vodstvom Zorka Hareja sestel svet Slovenske skupnosti. Iz daljšega poročila za tisk povzeman, da je svet razpravljal o vprašanjih, ki so bila v zadnjem času v središču tržaškega in slovenskega političnega življenja. Člani sveta so analizirali predvsem stanje na slovenskih solah, nato vsebino razgovorov, ki se voojijo na ravni pokrajinskih tajništvev strank leve sredine in Slovenske skupnosti v zvezi s preverjanjem opravljenega dela v tržaški občinski upravi. Svet je nadalje z zadovoljstvom vze na znanje rešitev krize v okviru devinsko-nabrežinske občine. Končno je bil še govor o pravih na bližnji mednarodni kongres o narodnostnih manjšinah v pripravi tihotapev. V uvodu se je za svet počastil spomin umrlega člana Josipe Terčona.

V poročilu je med drugim rečeno, da je glede stanja na slovenskih solah svet obžaloval, da se ob začetku vsakega solskega leta nakopiči veliko problemov, kateri bi se dali predhodno rešiti z nekoliko večjo pozornostjo in pravočasnim posegom s strani pristojnih oblasti. To velja predvsem za nove razrede in odprtje novih otroških vrtec. Svet je dal namogo solski komisiji ter svojim izvoljenim predstavnikom, naj interve-

ZA NOVO POGODBO IN REFORMO PREVOZOV

Jutri bo deželna stavka vseh avtobusnih prog

Uslužbenci zasebnih prog bodo stavkali ves dan, šoferji Acegata pa od 9.30 do 13. ure

Sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL so napovedale za jutri, 25. oktobra, deželno stavko prevozov. Stavka bo trajala 24 ur za zasebna prevozna podjetja in 3 ure in pol (od 9.30 do 13. ure) za prevoze Acegat. Ob 10. uri se bo izpred glavne železniške postaje razvil sprevod, ki bo krenil po mestnih ulicah do Goldonjevega trga, kjer bo shod, na katerem bodo govorili sindikalni predstavniki.

Stavko in manifestacijo v deželni merili so sindikati napovedali ne samo zaradi zavlačevanja pri obnovitvi delovne pogodbe, ampak tudi za dokončno ukinitve zasebnih prevoznih prog, ki jih morajo nadomestiti s krajevnimi in deželnimi javnimi podjetji. Prav zaradi tega se sindikati sproti splošnega interesa, saj zadeva široke sloje prebivalstva, zlasti diake in študente, ter tiste, ki nimajo svojih prevoznih sredstev. Zato sindikale organizacije upajo, da bo javnost sprejela to stavko in jo podprla, čeprav ugrete priti do nekatere težave.

V zvezi s stavko je prefektura sporočila, da bodo uvedli začasen prevoz

z vojaškimi tovarnjaki po naslednjih progah: Barkovlje — Milje (progi št. 6 in 20), Rumena hiša — Sv. Alojzij (proga 26), Opčine — Trst (progi 2 in 4), Sv. Ivan — Campi Elisi (proga 9), Lovce — Ul. Mercato Vecchio (proga 11), Skedjen — Trg Largo Giardino (proga 29), Rovte — Stara mitnica (proga 37), S. Cilino — Borzni trg (proga 17), Lonjer — Oberdankov trg (proga 35), Trebče — Bazovica — Ul. Cicerone (proga 39) ter Campanelle — Stara mitnica (proga št. 33).

● Predsednik deželnega sveta Berzanti je večerj v Trstu sprejel na poslovnem obisku doseadanega ameriškega konzula v Trstu T. E. Russella. Na poslovnem obisku pri Berzantiju je bil pozneje tudi načelnik tržaške luškega poveljstva kontraadm. G. Cittadini.

● Generalni vladni komisar prefekt Di Lorenzo je večerj sprejel na poslovnem obisku konzula ZDA v Trstu Theodora E. Russella.

● Občinski svetopalec KPI Morgutti je navedil na občinskem odborniku za urbanistiko pismeno vprašanje, v katerem sprašuje, ali ne namerava občinska uprava s semaforji urediti prometa na nekaterih križiščih pri Sv. Jakobu, kjer je promet zelo gost. Morgutti je mnenja, da občinska uprava ni upoštevala posledic, ki so zaradi preureditve prometa v mestnem središču nastale v predmestjih.

● Občinski svetopalec KPI Morgutti je navedil na občinskem odborniku za urbanistiko pismeno vprašanje, v katerem sprašuje, ali ne namerava občinska uprava s semaforji urediti prometa na nekaterih križiščih pri Sv. Jakobu, kjer je promet zelo gost. Morgutti je mnenja, da občinska uprava ni upoštevala posledic, ki so zaradi preureditve prometa v mestnem središču nastale v predmestjih.

● Občinski svetopalec KPI Morgutti je navedil na občinskem odborniku za urbanistiko pismeno vprašanje, v katerem sprašuje, ali ne namerava občinska uprava s semaforji urediti prometa na nekaterih križiščih pri Sv. Jakobu, kjer je promet zelo gost. Morgutti je mnenja, da občinska uprava ni upoštevala posledic, ki so zaradi preureditve prometa v mestnem središču nastale v predmestjih.

● Občinski svetopalec KPI Morgutti je navedil na občinskem odborniku za urbanistiko pismeno vprašanje, v katerem sprašuje, ali ne namerava občinska uprava s semaforji urediti prometa na nekaterih križiščih pri Sv. Jakobu, kjer je promet zelo gost. Morgutti je mnenja, da občinska uprava ni upoštevala posledic, ki so zaradi preureditve prometa v mestnem središču nastale v predmestjih.

● Občinski svetopalec KPI Morgutti je navedil na občinskem odborniku za urbanistiko pismeno vprašanje, v katerem sprašuje, ali ne namerava občinska uprava s semaforji urediti prometa na nekaterih križiščih pri Sv. Jakobu, kjer je promet zelo gost. Morgutti je mnenja, da občinska uprava ni upoštevala posledic, ki so zaradi preureditve prometa v mestnem središču nastale v predmestjih.

● Občinski svetopalec KPI Morgutti je navedil na občinskem odborniku za urbanistiko pismeno vprašanje, v katerem sprašuje, ali ne namerava občinska uprava s semaforji urediti prometa na nekaterih križiščih pri Sv. Jakobu, kjer je promet zelo gost. Morgutti je mnenja, da občinska uprava ni upoštevala posledic, ki so zaradi preureditve prometa v mestnem središču nastale v predmestjih.

● Občinski svetopalec KPI Morgutti je navedil na občinskem odborniku za urbanistiko pismeno vprašanje, v katerem sprašuje, ali ne namerava občinska uprava s semaforji urediti prometa na nekaterih križiščih pri Sv. Jakobu, kjer je promet zelo gost. Morgutti je mnenja, da občinska uprava ni upoštevala posledic, ki so zaradi preureditve prometa v mestnem središču nastale v predmestjih.

● Občinski svetopalec KPI Morgutti je navedil na občinskem odborniku za urbanistiko pismeno vprašanje, v katerem sprašuje, ali ne namerava občinska uprava s semaforji urediti prometa na nekaterih križiščih pri Sv. Jakobu, kjer je promet zelo gost. Morgutti je mnenja, da občinska uprava ni upoštevala posledic, ki so zaradi preureditve prometa v mestnem središču nastale v predmestjih.

● Občinski svetopalec KPI Morgutti je navedil na občinskem odborniku za urbanistiko pismeno vprašanje, v katerem sprašuje, ali ne namerava občinska uprava s semaforji urediti prometa na nekaterih križiščih pri Sv. Jakobu, kjer je promet zelo gost. Morgutti je mnenja, da občinska uprava ni upoštevala posledic, ki so zaradi preureditve prometa v mestnem središču nastale v predmestjih.

● Občinski svetopalec KPI Morgutti je navedil na občinskem odborniku za urbanistiko pismeno vprašanje, v katerem sprašuje, ali ne namerava občinska uprava s semaforji urediti prometa na nekaterih križiščih pri Sv. Jakobu, kjer je promet zelo gost. Morgutti je mnenja, da občinska uprava ni upoštevala posledic, ki so zaradi preureditve prometa v mestnem središču nastale v predmestjih.

● Občinski svetopalec KPI Morgutti je navedil na občinskem odborniku za urbanistiko pismeno vprašanje, v katerem sprašuje, ali ne namerava občinska uprava s semaforji urediti prometa na nekaterih križiščih pri Sv. Jakobu, kjer je promet zelo gost. Morgutti je mnenja, da občinska uprava ni upoštevala posledic, ki so zaradi preureditve prometa v mestnem središču nastale v predmestjih.

● Občinski svetopalec KPI Morgutti je navedil na občinskem odborniku za urbanistiko pismeno vprašanje, v katerem sprašuje, ali ne namerava občinska uprava s semaforji urediti prometa na nekaterih križiščih pri Sv. Jakobu, kjer je promet zelo gost. Morgutti je mnenja, da občinska uprava ni upoštevala posledic, ki so zaradi preureditve prometa v mestnem središču nastale v predmestjih.

● Občinski svetopalec KPI Morgutti je navedil na občinskem odborniku za urbanistiko pismeno vprašanje, v katerem sprašuje, ali ne namerava občinska uprava s semaforji urediti prometa na nekaterih križiščih pri Sv. Jakobu, kjer je promet zelo gost. Morgutti je mnenja, da občinska uprava ni upoštevala posledic, ki so zaradi preureditve prometa v mestnem središču nastale v predmestjih.

● Občinski svetopalec KPI Morgutti je navedil na občinskem odborniku za urbanistiko pismeno vprašanje, v katerem sprašuje, ali ne namerava občinska uprava s semaforji urediti prometa na nekaterih križiščih pri Sv. Jakobu, kjer je promet zelo gost. Morgutti je mnenja, da občinska uprava ni upoštevala posledic, ki so zaradi preureditve prometa v mestnem središču nastale v predmestjih.

● Občinski svetopalec KPI Morgutti je navedil na občinskem odborniku za urbanistiko pismeno vprašanje, v katerem sprašuje, ali ne namerava občinska uprava s semaforji urediti prometa na nekaterih križiščih pri Sv. Jakobu, kjer je promet zelo gost. Morgutti je mnenja, da občinska uprava ni upoštevala posledic, ki so zaradi preureditve prometa v mestnem središču nastale v predmestjih.

● Občinski svetopalec KPI Morgutti je navedil na občinskem odborniku za urbanistiko pismeno vprašanje, v katerem sprašuje, ali ne namerava občinska uprava s semaforji urediti prometa na nekaterih križiščih pri Sv. Jakobu, kjer je promet zelo gost. Morgutti je mnenja, da občinska uprava ni upoštevala posledic, ki so zaradi preureditve prometa v mestnem središču nastale v predmestjih.

● Občinski svetopalec KPI Morgutti je navedil na občinskem odborniku za urbanistiko pismeno vprašanje, v katerem sprašuje, ali ne namerava občinska uprava s semaforji urediti prometa na nekaterih križiščih pri Sv. Jakobu, kjer je promet zelo gost. Morgutti je mnenja, da občinska uprava ni upoštevala posledic, ki so zaradi preureditve prometa v mestnem središču nastale v predmestjih.

DIJAŠKA MATICA obvešča, da bo v torek, 30. oktobra 1973 ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani, Trst, Ul. Geppa 9

REDNI OBČNI ZBOR**Dnevni red:**
1. Poročila. 2. Volitve. 3. Razno.

Razstave

Finančnaterski center kulturnega kroška pristaniške ustanove (Gruppo Fotoamatori CRAL Ente Porto) razstavlja v Pristaniški postaji slike članov novogoriškega Foto klub. Razstava bo odprta sleherni dan od 17. oktobra in sicer z urnikom od 20. do 22. ure ob delavnikih ter od 10. do 12.30 ob praznikih.

V Tržaški knjigarni je razobesil svoje najnoveše slike Boris Zupan. Vljudo javljen na ogled razstave, ki bo trajala do konca oktobra.

V galeriji Tommaso v Ul. Canal Piccolo so odprli razstavo del avstrijskega slikarja Roberta Zeppel-Sperla, ki bo odprta do 2. novembra.

V občinski galeriji na Trgu Unità razstavlja tržaški likovnik Vittorio Cossutta. Razstava bo trajala do 25. t. m.

V galeriji «La Lanterna» je odprl razstavo Anton Lehndner, ki prireja to razstavo v sodelovanju z italijansko-avstrijskim kulturnim krožkom in omenjeno galerijo. V Trstu bo avstrijski slikar razstavljal do 9. novembra.

V umetnosti dvorani «Cesare Sofia-nopulo» na Trgu Papa Giovanni 6 razstavlja nagrada mednarodnega slikarskega natečaja «Italia 2000» Alfa Carati iz Bologne in Michele Budili iz Milana. Razstava bo odprta do 30. oktobra in sicer ob delavnikih od 11. do 20.30 in ob praznikih od 10. do 13. ure.

● Generalni vladni komisar prefekt Di Lorenzo je večerj sprejel na poslovnem obisku konzula ZDA v Trstu Theodora E. Russella.

● Občinski svetopalec KPI Morgutti je navedil na občinskem odborniku za urbanistiko pismeno vprašanje, v katerem sprašuje, ali ne namerava občinska uprava s semaforji urediti prometa na nekaterih križiščih pri Sv. Jakobu, kjer je promet zelo gost. Morgutti je mnenja, da občinska uprava ni upoštevala posledic, ki so zaradi preureditve prometa v mestnem središču nastale v predmestjih.

● Občinski svetopalec KPI Morgutti je navedil na občinskem odborniku za urbanistiko pismeno vprašanje, v katerem sprašuje, ali ne namerava občinska uprava s semaforji urediti prometa na nekaterih križiščih pri Sv. Jakobu, kjer je promet zelo gost. Morgutti je mnenja, da občinska uprava ni upoštevala posledic, ki so zaradi preureditve prometa v mestnem središču nastale v predmestjih.

● Občinski svetopalec KPI Morgutti je navedil na občinskem odborniku za urbanistiko pismeno vprašanje, v katerem sprašuje, ali ne namerava občinska uprava s semaforji urediti prometa na nekaterih križiščih pri Sv. Jakobu, kjer je promet zelo gost. Morgutti je mnenja, da občinska uprava ni upoštevala posledic, ki so zaradi preureditve prometa v mestnem središču nastale v predmestjih.

● Občinski svetopalec KPI Morgutti je navedil na občinskem odborniku za urbanistiko pismeno vprašanje, v katerem sprašuje, ali ne namerava občinska uprava s semaforji urediti prometa na nekaterih križiščih pri Sv. Jakobu, kjer je promet zelo gost. Morgutti je mnenja, da občinska uprava ni upoštevala posledic, ki so zaradi preureditve prometa v mestnem središču nastale v predmestjih.

● Občinski svetopalec KPI Morgutti je

RESOLUCIJA KPI V DEŽELNEM SVETU

S pravočasnimi preosnovami proti naraščanju življenjskih stroškov

Komunisti predlagajo ustanovitev deželnega odbora za cene in sklicanje širšega posvetovanja o dragini

Včeraj je zasedal deželni svet in je razpravjal o vprašanju, ki so jih v zadnjem času sprožili pripadniki posameznih svetovalskih skupin, tako na primer o delnih naročil miljske ladjedelne «Cantieri Alto Adriatico» v Jugoslaviji, o napovedanem povišku luških tarif v Trstu in podobno. V drugem delu se je deželni svet obravnaval o rešitvi, ki so jo vložili predstavniki komunistične svetovalske skupine o nenehnem naraščanju življenjskih stroškov, in podobno resolucijo, ki jo je zadnji trenutek vložila skupina MSI.

V tem sestavku obravnavamo to zadnje vprašanje, o katerem se bo razprava nadaljevala na današnji seji, o drugih obravnavanih problemih pa poročamo na drugem mestu. Resolucijo KPI o gospodarskem in družbenem položaju v naši deželi, kakršnega je ustvarilo nenehno naraščanje življenjskih stroškov, je podrobneje obravnaval svetovalec Pascolat. Govornik je naglasil, da je položaj zelo perez, tako da zahteva vrsto nujnih in učinkovitih ukrepov v obrambo kupne moči in življenjske ravni vsega prebivalstva, zlasti pa deželanov iz revnejših slojev.

Krivo do stalno slabšanje položaja v državi in v naši deželi, je treba po Pascolatovem mnenju iskati predvsem v naslednjih dejavnikih: v političnih zmotah prejšnjih vlad, v popuščanju do močnih zasebnih trgov v gospodarstvu in v odpuščanju do napovedanih prenosov. Rumorjeva vlada, je nadalje dejal Pascolat, je sicer prevzela nekaj učinkovitih ukrepov za zajezitev inflacije; tako smo danes priča rahlemu naraščanju vrednosti domače valute in industrijske proizvodnje. Ni pa mogče trditi, da bi bila vlada odpravila osnovne inflacijske težnje v gospodarstvu, zaker tudi ni videti, da bi bil kakorkoli zmajšan pritisk, ki ga izvajajo velekapitalisti. Komunisti nadalje negativno ocenjujejo povisjanje cene bencina in zadnje vladne sklepe glede državnega proračuna za leto 1974. KPI se tudi ne strinja z vlado, ko se ta zavzema za okrepitev gospodarstva v dveh fazah (najprej zajezitev inflacije in šele nato izvajanje prenosov). Komunisti so mnenja, da bi se morala vlada takoj odločiti za prenosov vsaj tistih področij, pri katerih bi bilo nadaljnje odlašanje najbolj škodljivo.

Kar zadeva položaj v deželi Furlaniji - Juljski krajini, je Pascolat naglasil, da zahteva KPI ustanovitev posebne deželne odbora za nadzorstvo nad cenami, priznanje deželnih podpora za brezplačno šolanje mladine do 14. leta (učbeniki, prevoz, itd.), in določitev večjih finančnih sredstev za ljudske gradnje po zakonih 167 in 865. Posebno pozornost pa naj bi deželni organi posvetili kmetijstvu in zlasti živinoreji. Nadaljnje področje, kjer bi morala dežela nemudoma nastopiti, je področje male trgovine, kjer je treba zaustaviti prodiranje velekapitala in monopolističnih trgov, ki se deželna uprava sklicala širše posvetovanje o problemih, ki zadevajo naraščanje življenjskih stroškov, pri katerem naj bi sodelovalo čim več predstavnikov stanovskih in sindikalnih organizacij ter demokratičnih sil.

ZARADI PONOVNEGA ZEMELJSKEGA USADA

Zaskrbljenost prebivalcev gornjega dela Ul. Cisternone

Zrušil se je zid, ki je podpiral temelje hiše št. 112

Prebivalci zgornjega dela Ul. Cisternone so še vedno zelo zaskrbljeni. V nedeljo je namreč prišlo ponovno do zemeljskega usada. Deželni je prejšnjega tedna je razmočilo in od stene se je dobesedno utrgal železobetonski podporni zid, ki je podpiral temelje stavbe št. 112.

Skrb se je za prebivalce dveh hiš v Ul. Cisternone na Greti, stavbe št. 112 in št. 114, začela pred enim mesecem. Takrat je po večdnevnem dežju zemeljski usad prisilil 6 družin, da so zapustile dom in se za tekle k znanemu in prijateljem. V tem mesecu so potekala dela za zidavitve temeljev hiš dokaj hitro, vendar pa tako, da ni ovirala nove stavbe, ki bo stala na kraju, kjer se je zrušila zemlja. Kopanje temeljev za novo stavbo je povzročilo zemeljski usad. Zato je zelo čudno, da je vsa zgrajena Cisternone šla mimo oblasti skoraj nemoteno. Nismo izvedeli, kaj je nameravala graditi (in, kot kaže, še vedno namerava graditi) podjetje Laganis.

CGIL proti povišanju pristaniskih tarif

Pred dnevi se je sestel izvršni svet tržaške CGIL, ki je obravnaval težki finančni položaj, ki je nastal v pristaniskih ustanovah. Deficit ustanove je namreč narasel za nadaljnjih 4,5 milijarde lir in doseel skupno vsoto 11 milijard lir. Svet se je odločil izrekel proti nameravnemu povišanju pristaniskih tarif za 50-80 odst. Poseči morajo javni organi - predvsem vlada, ki mora izpolniti svoje obljube in obveznosti. Istočasno bo CGIL opozorila poslance ob priliki ponovnega finaniranja gradnje suhega dokla, ter tržaško delavstvo, ki se bo moralo še enkrat postaviti v bran svojih upravičenih interesov.

PRVE DNI NOVEMBRA V Miljah razstava ptic in ekologije

Tržaško ornitološko združenje bo v sodelovanju z miljsko občino pripravilo v času od 1. do 4. novembra II. ptičjo in ekološko razstavo z naslovom «Milje 73». Razstava ima namen prikazati razne vrste ptic, poudariti nujnost ekološke zaštite in prikazati vprašanja ekološke ravnosti v naravi. Na razstavi bodo sodelovali gojitelji ptic iz tržaške in drugih pokrajin ter iz sosednih področij onkraj meje. Predvidevanje so razne nagrade. Posebne nagrade so namenjene dijakom, ki se bodo izkazali z najboljšimi deli (spiski, risbami, itd.) o ekološki temi. Uradno odprtje razstave bo 2. novembra ob 18. uri v občinski telovadnici v Miljah, Ul. D'Annunzio 6.

Združenje primarijev in asistentov tržaške bolnišnice se je pred dnevi sestalo na izredni seji in odobrilo resolucijo v zvezi z vedno večjo pristojnostjo univerzitetnih klinik v bolnišnici sami. Poudarili so, da je najvažnejše zdravljenje bolnikov in da se temu morajo podrežati interesi vseh, tudi univerzitetnih zdravnikov, ki vse prevečkrat odvrčajo bolnike, ker niso «klinično zanimivi».

Zato so postavili odgovornim organom vrsto zahtev, obenem pa so napovedali, da v kratkem utegnejo napovedati stavkovno gibanje.

Tržaški župan je zaradi popravil odredil začasno prepoved parkiranja ob bivšem Domu železničarjev v Ul. Gazzolotti.

VESTI Z ONSTRAN MEJE

V Postojni so se srečali planinci treh sosednih dežel

Na sporedu Radia Koper spet «Naši kraji in ljudje»

Čez soboto in nedeljo je bilo v Postojni srečanje planincev treh dežel - Slovenije, Furlanije - Juljske krajine in Koroske. Na delovnem sestanku so se pogovorili o nadaljevanju medsebojnih stikov, ki so bili že do zdaj dobri, ter o raznih skupnih akcijah. V imenu Planinske zveze Jugoslavije je pozdravil udeležence predsednik te organizacije Božo Skrlj, ki je med drugim tudi povedal, da bo prihodnje leto veliko planinsko slavlje na Platu nad Reko ob stoletnici organiziranja planinstva v Jugoslaviji. Pokroviteljstvo nad to prireditvijo je prevzel predsednik SFRJ Tito.

Udeleženci planinskega srečanja treh dežel so tudi poslušali predavanje Jurija Kunaverja o kraških pojavih in Aleša Kunaverja o jugoslovanski ekspediciji na Himalajo. Udeleženci srečanja so si ogledali tudi prirodne in turistične zanimivosti Postojne in okolice, pri Pivki jami pa so se udeležili piknika.

Radio Koper je v jesenski programski shemi ponovno uvedel oddajo za zamejske rojake - Sosedni kraji in ljudje. Oddaja je na sporedu vsako nedeljo ob 17. uri na Radiu Koper, hkrati pa jo lahko poslušate na prvem programu RTV Ljubljana, na srednjem valu 257 metrov ali 1169 kilohercov, in sicer ob 13.10. Tako bodo prišli na račun tudi tisti, ki se ob nedeljah popodne odpravljajo na izlete in jim je 17. ura prekasna za poslušanje.

V oddaji Sosedni kraji in ljudje bomo lahko poslušali vrsto zanimivih posnetkov iz življenja naših rojakov v zamejstvu, gospodarske in športne pregleda, humoristični kotiček, glasbo itd.

Na Reki je izšla prva številka informativnega časopisa Italijanske unije za Istro in Reko z naslovom «Unione degli Italiani». Tekst je izšel v slovensčini in v hrvaščini z namenom, da bi bili občani obeh republik, v katerih živi italijanska narodnostna skupnost, to je Slovenije in Hrvaške bolj podrobno seznanjeni z življenjem in delom te skupnosti, pa tudi z njihovimi problemi. Prva številka obravnava položaj in vlogo italijanske narodnostne skupnosti v luči novih ustavnih sprememb ter kako občinski statuti narodnostno mešanih občin obravnavajo pravice in dolžnosti italijanske narodnostne skupnosti.

Na obali so tudi letos slovesno praznovali dan prosvetnih delavcev. V

S SEJE OBČINSKEGA SVETA V GORICI

Svetovalci odobrili strošek 850 milijonov lir. za gradnjo kolektorja in čistilno napravo

Demokatična javnost obsoja fašistično provokacijo v Ljudskem vrtu

Dve zadevi, premirje na Bliznjem vzhodu in fašistična provokacija v Ljudskem vrtu, sta dali ponedeljski seji občinskega sveta v Gorici povsem politični značaj, tako da se je oblastveno telo spremenilo v pravcati mali parlament. O dogodkih na Bliznjem vzhodu smo poročali včeraj, danes pa bi želeli nekoliko opisati odmeve fašistične provokacije v Ljudskem vrtu. Vprašanje je sprožila komunistična svetovalka prof. Pirella, ki je bila nezadovoljna zaradi občinske odločitve, da dovoli fašistični mladinski organizaciji fotografsko razstavo v Ljudskem vrtu, ki je bila v celoti in na ogabno način usmerjena proti vsem progresivnim, komunističnim, socialističnim in katoliškim silam. Kakor je izjavil župan De Simone, stoji za to odločitvijo ves občinski odbor. Na izrecno vprašanje, če je kakšen odbor ločil svojo odgovornost, župan ni odgovoril. Po izjavah Pirelle občinske uprave ne bi smela fašistom dovoliti razstave, ker jim ustava ne priznava demokatičnih pravic. Naglasila je, da nekateri oporučevajo fašistično provokacijo in jo imajo za odgovor na nedavni antimitaristični pohod, katerega udeleženci so se ustavljali tudi v Gorici ter ob tej priložnosti nalepili v lepake v Ljudskem vrtu in po mestnih zidovih. Svetovalka je opozorila, da je bilo demokatično prebivalstvo globoko nezadovoljno zaradi fašističnega izvajanja v Ljudskem vrtu ter da je obstajala nevarnost spopadov, ker demokatične sile ne bodo več dovoljevale takšnih provokacij, niti ne bodo več mirno sprejemale odločitev krajevnih ustanov, da odstojajo javne dvorane fašistom, ki so po ustavnem redu izven zakona. Svetovalka je na koncu zahtevala politično preverjanje med strankami okoli vprašanja pozitivne fašistične dejavnosti v Gorici. Razpravi je prisotstvovalo izredno veliko število mladine, ki je ob sklenitvi govora Pirelljeve zaploskala. Zaradi takšnega obnašanja je župan pozval občinstvo, da bo prisiljen v skladu z občinskim poslovnikom izprazniti dvorano, če bi se to še ponovljalo.

K temu bi veljalo na kratko opisati nedavno razpravo goriškega občinskega sveta o protimitarističnem pohodu, okoli katerega so fašistični svetovalci zagajali velik krik in vik, priškušajoč na župana, zakaj je izdal dovoljenje za uporabo Ljudskega vrta in če so organizatorji protimitarističnega pohoda poravnali škodo, ki so jo povzročili na gredicah. Za temičisto nedolžnim vprašanjem se je skrivalo hudo nasprotovanje mišlincev proti udeležencem pohoda kakor tudi proti vsej politiki, da lahko iz razlogov vsega nečesa v vojaško sukno, da zahtevata demokatičnizacijo vojske itd.

Edina pomembna točka dnevnega reda, ki bo so svetovalci odobrili v ponedeljek zvečer, se nanaša na razpis natečaja za oddajo gradbenih del na čistilni napravi v Sovodnjih. Predlog so svetovalci odobrili, županost pa ga je sedaj poslalo v odobritev deželniemu uradu.

Po sedanjem izračunu bo tri kilometre dolg kolektor med Gorico in Sovodnjami stal okoli 350 milijonov lir, čistilna naprava pa okoli milijarde. Obornik za javna dela Agati je poročal o tem pomembnem objektu, ki bo velikega pomena v prizadevanju za reševanje ekoloških vprašanj okoli naših vod. Dejal je, da imamo sedaj dva kolektorja, po katerih se odplake stekajo v Sočo; enega pri Slafoč, drugega pa pri namakalnem jezcu pri Standerju. Vse te vode bodo speljali v kolektor, višok od 120 do 180 cm, ki bo ponekod tudi 9 metrov globoko vkopano.

Malčki iz Rupe, Peči in Gabrij obiskujejo od ponedeljka dalje prednovljeni otroški vrtec v šolskem poslopiju v Rupi. Medtem ko se je v tem poslopiju šolsko leto pričelo redno 1. oktobra je bilo treba še nekaj napraviti v prostorih, ki so namenjeni otroškemu vrtcu.

Notranost je precej velika, poleg kuhinje, stranišč, kopalnica in spalnice imajo naši malčki na razpolago dve prostorni sobi, v katerih se bodo lahko igrali. Vrtice je vpisanih 27 otrok, vrteno pa se bo število povečalo, kajti v ta vrtec bodo hodili vsi otroci s področja na desni strani železniške proge, v Sovodnjih je namreč otroški vrtec prenatrpan.

Tržaška industrijska cona se vse dišičnih prostorov imajo naši malčki na razpolago dve prostorni sobi, v katerih se bodo lahko igrali. Vrtice je vpisanih 27 otrok, vrteno pa se bo število povečalo, kajti v ta vrtec bodo hodili vsi otroci s področja na desni strani železniške proge, v Sovodnjih je namreč otroški vrtec prenatrpan.

Tako otroci osnovne šole kot o-

bolnišnici sprejeli za 15 dni na zdravljenje zaradi poškodbe na levi nogi.

Stavka osebja trgovinskih zbornic

Zastopnik sindikatov L.G.L. CISL in UIL in avtonomnega sindikata uslužbencev trgovinske zbornice so porazdelili letak, v katerem je rečeno, da ni hotel deželni odbornik za trgovino in industrijo na sestanku 18. t.m. dati zagotovilo, da bodo vprašanja osebja štirih trgovinskih zbornic rešena tako kot zahtevajo sindikati.

Zaradi tega bo tako danes kot jutri v vseh štirih trgovinskih zbornicah naše dežele stavka vsega osebja. Če ne bodo dosegli uspeha, bodo sindikati napovedali še nadaljnjo stavko.

V tržiški ladjedelnic se je včeraj ponesrečil 20-letni Roman Devetak iz Vrha. Mladenca so v tržiški

DREVI DEBATA V OBČINSKEM SVETU

V tržiški industrijski coni napovedana skorajšnja gradnja nekaj novih tovarn

V njej bodo zaposlili predvsem moško delovno silo

V tržiškem občinskem svetu bodo dvajset dni razpravljali o gradnji dveh novih tovarn v industrijski coni. Pravzaprav bodo svetovalci najprej govorili, nato sklepali o podelitvi emiljskih, na katerem naj bi zgradili tri dve tovarni. Gre za dva jeklarstva kompleksa, ki ju nameravajo zgraditi v bližini sedanje jeklarne SIMO. Tu naj bi za predelavo uporabljali v glavnem staro železo pridobljeno iz starih avtomobilov, ki bi ga prevlačali z ladjami v tržiško pristanišče. O tem bo nočjo na seji občinskega sveta poročal občinski svetovalec Nazario Romani, ki je istočasno tudi predsednik konzorcija za industrijsko cono. Brez dvoma bo prišlo do obširne debate in bodo svetovalci raznih strank podeljali svoje mnenje o celotnem delovanju industrijskega konzorcija. Marsikdo namreč ne soglašala z gradnjo teh jeklarn, ker se boji prevelikega onesnženja. Sindikati pa zahtevajo večje varnostne ukrepe v teh tovarnah in prav v te delujoči jeklarni je bilo že več protestnih aktov prav zaradi pomanjkanja teh varnostnih ukrepov.

Pred nekaj dnevi pa so že pričeli na Lisertu pripravljati teren za gradnjo večje tovarne, v kateri bodo izdelovali kovinske plošče za vodovodne cevi in za druge specialne potrebe. Podjetje, ki bo zgradilo in nato upravljalo tovarno, bo po gradnjo te velike tovarne denarja 12 milijard lir. Polovico vložila so dobili kot posojilo iz rotacijskega sklada po znižani obrestni meri, za ostalo pa bo najbrž pomagala deželna uprava na podlagi zakona ki določa pomoč za gradnjo industrijskih objektov. Tovarna bo pričela delati v jeseni leta 1975, v njej naj bi v začetni fazi zaposlili 120 delavcev, so na možnosti za povečanje proizvodnje in seveda tudi povečanje zaposlenih. Podjetje, ki bo izdelovalo te kovinske plošče, že zalaga s temi proizvodi večino italijanskih tovarn, I se s predelovanjem teh plošč ukvarjajo.

Omenimo naj še, da nameravajo v Trzinju podvojiti kapaciteto sedanje termoelektrarne, ki že sedaj daje veliko električne energije. To bi pomenilo nov vir energije za številna podjetja in potrošnike v naši deželi in tudi izven nje. Pomenilo bi tudi več dela v tržiškem pristanišču. Tudi s tem niso vsi soglasni, ker menijo, da bi bil tu pravi vir onesnženja zraku.

Tržiška industrijska cona se vse

kakor lepo razvijala in v njenih tovarnah najde zaposlitev predvsem moška delovna sila. Te pa že primanjkuje in odgovorni činitelji iščejo izven naše dežele moško delovno silo, ki pa ima ta handicap, da ni namreč specializirana ali kvalificirana.

Solidarnost SDZ in SS s koroškimi Slovenci

Vodvi SDZ iz Gorice in Slovenske skupnosti iz Trsta sta poslali protestni brožurki Evropskemu svetu v Strasbourgu in avstrijskemu zveznemu kanclerju na Dunaju zaradi nasilja nad koroškimi Slovenci. Izraze solidarnosti sta poslali tudi predsedniku Narodnega sveta koroških Slovencev.

V telegramu Evropskemu svetu, kjer je za tajnika bivši avstrijski znanjeni minister Kramiec, pozivajo ta organ, naj stori korake v korist Slovencev za Koroškem, katerih osnovna pravice še vedno ogrožajo neonacistični in nacionalistični napadci. Zveznemu kan-

ŠTEVILO AVTOMOBILOV VSAK DAN VEČJE

V Gorici že čez nekaj dni registrska številka 80.000

V tem letu bodo registrirali 6000 vozil več

Cez nekaj dni bomo imeli v Gorici registrsko avtomobilsko tablico GO 80.000. Včeraj smo se pogovarjali z ravnateljem goriškega avto-kluba Dr. Sassasom in ta nam je povedal, da so včeraj registrirali tablico GO 79.886. Smo torej pred rekordno številko.

V teh dneh uslužbenci inšpektorata za motorizacijo stakvajo in to bo morda zakasnilo izdajo tablic in ustreznih dokumentov.

Če bodo na Goriškem registrirali avtomobile z enakim tempom kot v vsem letu (nekaj nam avtomobilov so registrirali v prvih mesecih, ker niso v italijanskih tovarnah izdelovali zaradi stavke kovinarjev obilnejega števila avtomobilov) bomo ob koncu tega leta lahko rekli, da je bilo v enem letu registriranih več

6.000 avtomobilov. Januarja smo bili namreč na kvoti 74.000, do konca leta pa bomo presegli število 80 tisoč.

Obvestilo Kmečke zveze

Vinogradnike goriških Brd obveščamo, da morajo tudi letos pripraviti vse količine grozdja, ki so ga prodali. Kdor prijave ne bo izpolnil, ne bo imel pravice do zaključnega znaka visokokvalitetnih brških vin in ga kot takega ne bo mogel prodajati.

Kmečka zveza obenem opozarja vinogradnike, ki so pridelali več kot 50 hl vina, da morajo, na podlagi ministrskega dekreta z dne 27.8.1973, oddati tropine in drožje zganjarnam in to po naslednjih količinah na hl predelanega vina: 0,95 l alkohola za navadna namizna vina; 0,38 l alkohola za visokokakovostna bela vina z zaščitnim znakom; 0,76 l alkohola za visokokakovostna črna vina z zaščitnim znakom. Za vsa pojasnila in izpolnitve prijav se lahko zainteresirani obrnejo na urad Kmečke zveze v Gorici, Ul. Malta 2, v uradnih urah.

KULTURNA VEST Z ONKRAJ MEJE

Novogoriška umetnika se uveljavljata na tujem

Slikar Komel razstavlja v Benetkah, industrijski oblikovalec Kogoj pa na Danskem

Dva Novogoričana te dni razstavljata v inozemstvu: v Benetkah slikar Silvester Komel, v glavnem mestu Danske pa industrijski oblikovalec Oskar Kogoj.

Komelova razstava v prostorih «Querini Stampalia» v Benetkah je prerastla krajevni okvir in je zaradi pomena, ki so ji ga organizatorji prisodili ter udeležbe uglednih osebnosti zadobila značaj mednarodne kulturne manifestacije.

Takšno vsebino je ta dogodek dobil po volji ljubitelja slovenske kulture Giuseppe Mazzariola, ki ima poleg Komelove razstave v nočtu še druge kulturne prireditve, med katerimi naj omenimo predavanje Oskarja Kogoj v Benetkah in razstavo beneškega slikarja Maria Di Luigiia v Novi Gorici.

Prizadevanja za krepitev medsebojnih kulturnih in človeških stičnih prog, sta poudarila oba predstavnika oblasti, podžupan iz Benetk Riaga

ter predsednik novogoriške skupščine Simac. Izmenjavni pozdravni nagovor in daril je prisotstvom 100 ljubiteljev slikarske umetnosti, od katerih vsaj 30 iz Jugoslavije in med njimi generalni konzul SFRJ v Trstu Boris Trampuž, tajnik kulturne skupnosti Slovenije Stefan Blažič, ravnatelj Moderne galerije v Ljubljani Zoran Križnik, umetnostni kritik Aleksander Bassin in mnogi drugi. Ob tej priložnosti so objavili večbarvni katalog z dvema spremema besediloma, Mazzariolova v italijanski in Bernikovega v francoščini.

Zelo zapažena je v Kopenhagnu razstava Oskarja Kogoj iz Mirna, industrijskega oblikovalca, ki je za svoje izvirne ideje prejel mednarodna in domača priznanja. Razstavo njegovih del v tej državi, ki kakor vse ostale skandinavske države še dolgo let uspešno prenaša v industrijsko proizvodnjo, so dobne obilne prijemne, mu je omogočil svetovalec za gospodarske zadeve pri jugoslovanskem neoposlaništstvu inž. Oleg Vratačnik. Njemu je pripadala tudi čast, da je razstavo odprl. Na njej razstavlja svoje izdelke, ki im je originalno obliko nadirnih Oskar Kogoj, kar pet orimorskih podjetij. Medbo prikazuje svoje načrtovane, Jadran Ciciban iz Mirna «eranzni elements», igračko ki je zlovela zaradi svoje enostavnosti v številnih državah, kobariški TIK je prispeval svoje originalne izvirne, Poligant in Volčje draže na plastični jedilni pribor. Lipa iz Ajdovščine je prikazala osnutek Kogojeve sodobne kuhinje.

Dravi na gradu koncert dunajškega orkestra

V dvorani deželnih ustanov na Goriškem gradu bo drevi ob 21. uri prvi koncert jesenske zimске sezone, ki jo prireja ustanova za kulturne prireditve EMAC. Nočejši gost bo dunajski orkester «Wiener Kammer Orchester», vodi ga dirigent Carlo Zecchi, solista sta Donatella Failoni in Manfred Geyhrhalter. Izvajali bodo tri Mozartove skladbe.

Razstave

Slikar Demetriji Čej je odprl samostojno razstavo v občinski galeriji v Sempetru ob Soči. Razstava bo odprta do 4. novembra vsak dan od 18. do 20. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 10. do 12. ure.

V galeriji Pro Loco v Pasazi, na Verdiejevem korzu, razstavlja te dni svoja najnovejša dela goriški rojak Robert Faganal. Gledalcem je razstava odprta vsak dan v uradnih urah.

Izleti

Slovensko planinsko društvo v Gorici priredi v nedeljo, 11. novembra popolne tradicionalno martinovanje v hotelu «Soča» na Mostu na Soči. Vpisovanje sprejemajo na sedežu SPD, Ulica Malta 2, najkasneje do 31. oktobra vsak delavnik od 9.30 do 12.30 in od 16.30 do 18.30.

SPD opozarja zainteresirane naj se čimprej vpišejo, kajti imajo na razpolago še nekaj prostorov.

Kino

Gorica VERDI 16.45-22.00 «Mattatoio 5». Barvni film. Prepovedano mladini pod 14 letov. KOROZ 16.45-22.00 «Un ufficiale non si arrende mai, nemmeno di fronte all'evidenza». Firmato colonnello Buttiglione. J. Dufilho. Barvni film. MODERNISSIMO 17.15-22.00 «Le diavollesse». M. Aumain in D. Del Pier. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18 letov. VITTORIA 17.15-22.00 «Piazza pulita». T. Anthoni in L. Lowe. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18 letov. CENTRALE 17.15-21.30 «Sgarro alla camorra». Silvia Dionisio in Saro Urzì. Barvni film.

Trst AZZURRO 17.30-22.00 «Grazie signore p...». Barvni film. EXCELSIOR 16.00 «La morte dietro il cancello». Barvni film. PRINCIPE 17.30-22.00 «Psyco». Barvni film.

Nova Gorica SOČA «Zvezda z juga», ameriški barvni film - ob 18. in 20. SVOBODA «Vroč diaman», ameriški barvni film - ob 18. in 20. DESKLE «Bl je nekot policaj», francoski barvni film - ob 20. PRVACINA «Puščice strupenega pajka», angleški barvni film - ob 20. RENČE Prostjo. KANAL «Bitka na Neretvi», jugoslovanski barvni film - ob 20.

DEZURNA LEKARNA V TRZICU Danes ves dan in ponoči je dožurna lekarna Al Redentore, Ul. Fratelli Rosselli, tel. 72340.

DEZURNA LEKARNA V GORICI Danes ves dan in ponoči je dožurna lekarna Marzini, Korzo Italija 89, tel. 2443.

Iz goriškega matičnega urada ROJSTVA: Roberto Perrino, Stefano Cantonar, Alessio Perini, Michela Bernobich, Elisa Maresca, Francesca Moretti, Elisa Rogelia. SMRTI: upokojence 84-letni Ignio Beltram.

ODPRT OTROŠKI VRTEC V RUPI

Malčki iz Rupe, Peči in Gabrij obiskujejo od ponedeljka dalje prednovljeni otroški vrtec v šolskem poslopiju v Rupi. Medtem ko se je v tem poslopiju šolsko leto pričelo redno 1. oktobra je bilo treba še nekaj napraviti v prostorih, ki so namenjeni otroškemu vrtcu.

Notranost je precej velika, poleg kuhinje, stranišč, kopalnica in spalnice imajo naši malčki na razpolago dve prostorni sobi, v katerih se bodo lahko igrali. Vrtice je vpisanih 27 otrok, vrteno pa se bo število povečalo, kajti v ta vrtec bodo hodili vsi otroci s področja na desni strani železniške proge, v Sovodnjih je namreč otroški vrtec prenatrpan.

O ČEM RAZGLABLJAJO ANGLEŽI

Kako živeti in delati boljše in udobnejše

Razmišljajo o bodočnosti in se zavzemajo, da naj se otoško prebivalstvo ne množi več, kar da bi za vse bilo zelo koristno

«Eksplozija prebivalstva» je eden od znamenitih pojmov naše dobe. V njem je zapopadna ena od glavnih bojazni sodobnosti, razen, seveda, če omenimo blazne možnosti jedrskega spopada.

Ta bojazen se nanaša predvsem na to, da se bo človeštvo nekega dne, ki ni več tako daleč, enostavno znašlo pred dejstvom, da ne bo dovolj hrane za vse.

Vrh tega so z elektronskimi računalniki tudi že izračunali, kdaj bo prebivalstvo Zemlje postalo težje od planeta samega, kar da tudi ni več tako daleč, kot bi se komu zdelo.

Angleži so znani, da so hladni misleci, kar jim tudi v tem primeru koristi. Tudi so praktični, zato začenjajo vsak problem najprej reševati pri sebi. V tem primeru pravijo: dobro bi bilo zmanjšati porabo novorojčkov, obenem pa povečati povprečno delovno dobo že zrelih ljudi.

Sicer Velika Britanija od te strani ni še resno ogrožena, saj njem prirastek ni kdo ve kakšen. Statistični podatki pravijo, da ta pada, nepolno desetletje je znašal 18,6 novorojenčka na tisoč prebivalcev, zdaj je ta odstotek padel na 14,8. Natančna raziskovanja pa so pokazala, da imajo sodobni zakonski pari otroke kasneje in da jih imajo manj kot nekoč. Nekdaj, v viktorijanski dobi na primer, so na Angliškem bile v modi velike družine, tudi med najrevnejšimi, kar je njihovo bedo še povečalo. Danes je drugače, danes so v modi manjše družine. K temu ljudi spodbujajo tudi takomenovani «planerji prebivalstva». Na sploh je danes očitna težnja, da bi Anglija ostala pri istem številu prebivalstva, ki naj bi znašalo kakih petdeset milijonov. Seveda bi se v tem primeru britanski odstotek novorojčkov moral še znižati, znanosti pa moral samo kakih 13,5 na tisoč prebivalcev. Strokovnjaki na tem področju, demografi, imajo pri tem svoje pridržke, češ, kaj pa bo, če bo med Britanci zavladala moda vse manjših in manjših družin in se bo ta minimalni odstotek samo-obljudenja še znižal. Sicer pa sami takoj pripominjajo, da vprašanje ni tako alarmantno in da je bolj teoretična značaja.

V stvarnem življenju se izvedenci zavzemajo za takšen prirastek, ki bi Veliki Britaniji zagotovil stalno število prebivalstva. Zaradi tega so tudi za to, da bi se delovni čas podaljšal in ne skrajšal. Enkrat že prihodnje leto — opozarjajo demografi in sociologi — bo šestina prebivalcev Velike Britanije starejša od 64 let. Pretežni del jih je, zahvaljujoč dosežkom sodobne medicinske znanosti, pri naravnosti sijajem zdravju. Obenem pa jih je večina že upokojenih. Večina teh, nadalje, izraža željo, da bi se na prejšnji delali, ne da bi za to zahtevali večjo nagrado od penzije, ki jo prejema.

Da bi nam bilo to bolj jasno, je treba še povedati, da je najvišja penzija v Veliki Britaniji dosegljiva v državni službi s 65., a v industriji s 60. letom starosti, pri tej je ta meja za žene za pet let nižja, vtem ko britanski sindikati zahtevajo, da se zniža tako za moške kot ženske.

Vse to se Angležem zdaj povsem logično in nujno tako pri njih samih kot na svetu sploh, saj je prav grozljiva misel na propad, ki utegne priti, če bo svet v tem pogledu nadaljeval kot doslej: v dober četrtstoletju, neke okoli leta 2.000, bo na Zemlji okrog 7,5 milijarde ljudi, dvakrat več kot danes. Zavladala bo prenatrpanost, katere posledic si danes niti zamisliti ne moremo.

Pa dajmo mi na Angliškem dober primer — je zapisal eden od teh izvedencev — kako se je treba v taki potrebi obnašati, kaj je treba storiti, da bi se prirastek novih Britancev zmanjšal in bi se podaljšala delovna doba že obstoječih otročev.

«Kot je znano, uvažamo danes polovico hrane, ki nam je potrebna, pravi ta strokovnjak. Manjše prebivalstvo bi nas osvobodilo tega bremena in stroškov, od predpostavki, da nam bo potrebna hrana kasneje tudi dostopna... Ustav-

ljeno število prebivalstva bi nam prineslo še druge koristi. Povečale bi se nam možnosti, da se uspešneje spopravimo z vprašanjem pomankanja hiš in stanovanj. Ne bi bilo več potrebno graditi novih mest, pa tudi potreba po cestah bi se zmanjšala. Prav tako bi se ljudi pripravili do tega, da bi delali še po 65. letu, nam vsi dokazi zagotavljajo, da bi ti živeli dlje in in bolj zdravo. V nadaljnjem razvoju bi to utegnlo privedi do tega, da bi se skupna delovna sila povečala, namesto da bi se zmanjšala. V tem primeru bi bilo mogoče tudi razmisliti o človeški delovni dobi, ki bi mogla trajati tudi 60 let. Namesto, da skupna nacionalna proizvodnja pada, bi ta ob istem številu prebivalstva lahko rastle...»

Tako o tem mislijo Angleži. Zanima razglabljanja. Kdo ve, če se jih bodo lotili tudi drugje?

Cerkvica sv. Ursule v Logu (Foto M. Magajna)

OB 400-LETNICI ZGODOVINSKEGA DOGODKA

Augustinčičev spomenik Gubcu in kmečkemu uporu

Konkretnih dokumentov o uporu je malo - Kaj je velikemu kiparju služilo za osnovo pri njegovem velikem delu - Krleža na reliefu

Matija Gubec v vsej svoji veličini

Ko jo uberete iz Zagreba proti severu po tako imenovani zagorski magistrali v smeri Kurnova in pri tridesetem kilometru krenete proti Donji Stubici, boste vozili še štirinajst kilometrov in prilihi na kraj, kjer se je pred 400 leti vodila slovita stubiška bitka. Gotovori danes o stubiški bitki, na dolgo in široko, bi bilo odveč, saj smo letos slavili v več primerih velike kmečke punke, ko sta se slovenski in hrvaški kmet uprla gospodi. Kljub temu nekaj besed ne bo odveč.

Stubiška bitka je ena prvih bitk v sklopu kmečkih puntov in na področju, kjer se danes raztezajo vinogradi in sadovnjaki. St. se 28. januarja 1573 spoprijeli na življenje in smrt dve vojski, vojvka

tlačben in izkorisčenih kmetov ter do zob orožena plemiška vojska. Bitka se je začela ob 4. uri zjutraj, okoli 10. ure pa je bilo že vsemu konec, kajti goroloka kmečka raja ni mogla zadržati silovitih napadov močno orožene in hkrati tudi strokovno vodene in izvežbane plemiške vojske, ki je kosila na desno in levo in pobila, kar se je pobiti dala, požgala pa in širšem območju sleherni dom. Hkrati je plemiška vojska polovila vse voditelje kmečkega upora, med njimi tudi legendarnega Matija Gubca.

To so zgodovinska dejstva, okoli katerih se je v poznejših dobah marsikaj spletlo. Ker težnjamo kmečkih upornikov dolgo ni bilo ugodno, so se k resničnim, zgodovinskim dogodkom dodajale še «mnoge želje», ki so se iz generacije v generacijo prenašale in postale pogosto legenda. K temu je pripomoglo tudi številno slovtvo, ki je opisovalo tedanja dogajanja, saj imamo tudi slovenski veliko literarnih del, ki govorijo o kmečkih uporih. Dobršen del tega slovtva je romantično obarvan.

In vendar je ostalo na kmečke upore in tudi na stubiško bitko nekaj konkretnega dokaznega materiala, ki omogoča vsaj približno mevanje do osebe, ki je potrebna pomoči.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Dan je ugoden za one, ki se ukvarjajo s trgovino. V neki zadevi boste naleteli na odpor.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Podprite finančno pobudo sodelavca. Ne dovolite, da bi vas premagala utrujenost.

VODNAR (od 21.1. do 18.2.) Ne govorite preveč o svojih bodočih načrtih. Manjše nevestnosti v družini.

RIBI (od 20.1. do 20.3.) V novih okoliščinah se boste oprli na koristna zaveznitva. Utrdili boste družinsko srečo.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Zuljanova platna v Tržaški knjigarni

Po osamljenem slikarskem nastopu Klavdija Palčića in kmalu za nastopom Roberta Faganella je bil Boris Zuljan, pravzaprav skupaj z njima, med začetniki novega, svežega zagona v našem domačem slikarstvu, do zagona, ki je privedel do današnje bogate in obilne likovne ustvarjalnosti v slovenskem zamejskem slikarstvu.

Bil pa je Boris Zuljan tudi prvi iz nove, povojne generacije slikarjev, ki se je v še mladih letih zavestno usmeril v slikarski študij in dokončan šolanje na državnem zavodu za umetnost v našem mestu. In verjetno prav od tod izvira njegova resnost in delu, s katerim se javno predstavlja še skoraj poldrugo desetletje. Razen na njegovi prvi samostojni razstavi se je na vseh poznejših razstavah in priveditvah kazalo njegovo iskanje vedno bolj osebnega in dodelanega dojemanja sveta in vnašanja tega v njegova olja in tempera.

Boris Zuljan je doživel nato nagel prehod iz šablonsokega v osebno občutje predmetnosti sveta. Posevno k vrhu strmece zivahne poteze, ki pričarajo bolj ali manj pravilne pravokotne barvne ploške, je postalo kompozicijsko ogroditeljstvo, ki ga ogroditeljstvo poznavejo najrazličnejše motičke od tihotičij do interjerja in pokrajine.

V tej smeri se je izčiščeval njegov odnos do oblikovnosti predmetov, rasti in narave, vtem ko je izpuščal živa bitja, ki se s svojo spremenljivostjo v gibanju le stežka vključujejo v zgoraj omenjeno kompozicijsko ogroditeljstvo in ploške. Je pa v poslednjem slikarskem dosegu zavidanja vredne vrhunce, ki se še niso kakovostno izčrpali, niti ne upadi.

O tem priča njegova sedanja razstava v Tržaški knjigarni, posebno še njegova trilogija «Cveteje v Čilus». Prav v teh treh slikah se nam zdi, da je najbolj izkristalizirana sinteza Zuljanovega dojemanja oblikovnosti. V najčistejši slikarski poenostavitvi dejanske resničnosti, ki postopoma prehaja že v skoroda abstraktnost, prikazuje tragedijo časovnega zatona čilске demokracije, ki v pr. i. sliko bohotno cvete, v drugi žalostno odmirja, ko se barvno kroži, v tretji pa vendarle še ostaja v zemlji skrta korenina, ko se mračna črna noč širi skoraj čez vse platno.

Med tikerimi slikarji pa sta le dva kiparja in sicer Gino Telone in Bruno Luzzani. Poslednji je odličen v izvajanju svojih del v poronem bronu in kamnu, hkrati pa je tudi dober grafik.

Milko Bambič

Najboljši filmi v sezoni 1972-73

Tudi letos hočemo napraviti kratke obračun zaključene filmske sezone 1972/73. Ne bomo ponavljali stvari, ki smo jih pisali že lani; le na kratko bomo opozorili, kako je Trst zastopal v filmskih sporedih. Tudi letos namreč ni prišlo do nas nekaj pomembnih filmov.

Filmski krožki skušajo te pomanjkljivosti deloma kriti, toda ne Cappella ne Tržaški kinoforum ne moreta predvajati vseh filmov, ki bi jih bilo treba. In to predvsem iz finančnih razlogov. Brali smo, da bo s sezono 1974/75 državno podjetje Italnolegio vzelo v najem 30 kinematografov v vsej Italiji, od katerih bi morala biti dva tržaška; sporedi bodo vsebovali filme tega podjetja, ki pogosto ne najdejo dostopa do kinematografov, in «kvalliteta dela drugih podjetij».

Pričakovano na to iniciativo se spriča omeniti še, da bo letos tudi kino Moderno (poleg ororan Aurora, Capital, Cristallo) predvajal filmskimi kinematografov skupine ECI Upamo, da bo tudi to prispevalo k hitrejšemu širjenju filmov. Kar se tiče krožkov, jim bomo posvetili posebne članke.

Tudi letos najavljata Kinoforum in Cappella nekaj premier in pomembnih pobud: poleg že znanih «Jezikovnih krožkov upamo, da bomo končno imeli tudi slovenski filmski krožek in to na pobudo Slovenske prosvetne zveze.

Preidimo sedaj k najboljšim filmom pretekle sezone 1972/73. Seveda upoštevamo le dela, ki so jih predvajali Trst in ki so v komercialni distribuciji (tudi če so njih večini predvajali krožki). Mejn jih včasih predvajali krožki.

1. Luisa Buñuela «Le charme discret de la bourgeoisie (Il fascino discreto della borghesia) in Stanleya Kubricka «A Clockwork Orange» (Arancia meccanica).

2. Miklosa Jancsoja «Egi Baranya» (Agnus Dei).

3. Alana J. Pakule «The Sterile Cuckoo» (Pookle), Roberta Mulligana «Summer of '42» (Quell'estate del 42), Johna Frankheimera «Walk the Line» (Um uomo senza scampo), Marca Ferrerija «La canzone», Valeria Zurlinija «La prima notte di quiete».

4. Roberta Altmana «McCabe and Mrs. Miller» (I compari). Bilyja Wilderja «Avanti!» (Che cosa è successo tra mio padre e tua madre?), Irvina Kershnerja

SREDA, 24. OKTOBRA 1973

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL	
12.30	Poljudna znanost: Nacionalizem v Evropi
13.00	Neznana ozorja CELINA BREZ MEJA
13.25	Vremenska slika
13.30	DNEVNIK
17.00	Sporod za najmlajše
17.15	TOLOVAJ RUNDUM Češki risani film
17.30	DNEVNIK
17.45	Program za otroke MEDVED NAPO Slikanica
18.15	Pustimo jih živeti MESTA ŽIVALI
18.45	TV razprave
19.15	Poljudna znanost: Monografije
19.45	SPORTNE VESTI Ital. kronike, V parlamentu in Vremenska slika
20.30	DNEVNIK
21.00	ALESSANDRO MANZONI Poezija in roman

Z velikim italijanskim literatom smo se mogli zadnjič po bližje spoznati v tem smislu, da smo sledili njegovi življenjski poti in krajem, koder je živel. Danes se bomo z njim spoznali kot s pesnikom in pisateljem; začeni z njegovimi mladinskimi deli, ki so prišla v roke Vincenza Montija, pa vse do poznejših velikih del, n.p.r. vse do Adelchija, ki ga je Manzoni napisal v letih 1820-1822, naker se je veliki pisatelj lotil «Zarobenca», temeljnega dela v italijanski literaturi in tudi v svetovnem slovstvu, saj je roman «Zarobenca» prvi roman nasploh.

DRUGI KANAL

21.00	DNEVNIK
21.20	LA BATTAGLIA PER LA BOMBA ATOMICA Film je režiral Titus Vibe Mueller

Cevprav smo rekli, da je film režiral Mueller, je tudi res, da so film delali kar trije režiserji, da bi kar se da verodostojno prikazali vsa dogajanja in vse pomembne datume zadnje vojne. Dva režiserja sta bila Francoza, zaključno delo pa je čakalo na Muellera. Film, o katerem je govor, je prišel tudi v Benetke, kjer so ga 1948. leta predvajali in ga je kritika dobro sprejela, v poznejših letih pa je šel film v pozabo in to po krivici, predvsem zaradi tega, ker porečna publika gleda najraje filme z neko linearno vsebino, kar se ne more reči za film La battaglia per la bomba atomica. Sicer pa je neki znan ital. filmski kritik o tem filmu med drugim zapisal, da je posebna vrednost zaradi tega filma v tem, ker predstavlja pravo dokumentacijo slehernega posebnega in pomembnega dogodka in ker se ves film dogaja prav v krajih, kjer so se ti dogodki v resnici dogajali in ker imajo pri tem glavno besedo tisti, ki so bili resnični protagonisti dogajanja.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

8.20	in 11.00 TV SOLA Slavonija, Litine, Molekularne sile, Dela J. Barkovića, Matematika, Romantika itd.
17.45	Otroci naše šole
18.00	RISANKA
18.10	Obzornik
18.12	Od filma do filma Arhitektura in družba
18.45	Reprezentirani pomeni ponovno predstaviti. Vsaka stavba nekaj reprezentira. To predstavljamo ali holeno kot n.p.r. pri slavolokih, cerkvah ali vladnih palačah, mnogokrat pa je le videti tako. Kadar primanjkuje prostora, moramo graditi v višino in zgodi se, da uporabno poslopje neke družbe preseže višino ostalih gradenj. In prav ta višina, to visoko poslopje vsiljivo reprezentira gospodarsko moč družbe oziroma gospodarstva nasploh. Reprezentativnega značaja pa nimajo posamezne stavbe, pač pa ga lahko imajo tudi mesta. Sicer pa kaj več nocoj

KAJ HOČEMO: Ob ustavnih in kongresnih razpravah

19.45	Kongresni ogledalo
20.00	DNEVNIK
20.40	Film tedna
21.00	PKPEK V MESTU

Film Peke v mestu naj bi na ljubljanski televiziji počastili spomin pokojne Anna Marneti, ki je pred nedavnim podležla hudi bolezni. Odveč bi bilo, Ano Marneti predstaviti nasemu občinstvu govornici o njeni izredni sposobnosti. Roberto Rossellini je bil prvi režiser, ki ji je dal možnost, da se uveljavi. Nato je zablestela tudi družod, kot n.p.r. v čulovitem ameriškem filmu «Televizna roža».

Film Peke v mestu je normal Renato Castellani pred 15. leti Neorealizem le že mimo, filmca ustvarjalnost je v krizi in v tej ni kaj spodbudnih situacij je film Peke v mestu bleščača točka, predvsem zaradi Anne Magnani in odlične Gi-Hiette Masine

KOPSKA BARVNA TELEVIZIJA

22.15	Prvi korak
22.30	POROČILA

22.30 KOPSKA BARVNA TELEVIZIJA

I. PROGRAM		II. PROGRAM	
7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15	Poročila; 7.45 Jutrarnja glasba; 11.35 Opoldne v zmiri; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost; 18.30 Koncert; 19.10 Higijena in zdravje; 19.29 Zbor in folklor; 20.00 Sport; 20.35 Koncert; 21.05 Nove knjige; 21.50 Nežno in tiho; 22.05 Zabavna glasba.	7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30	Poročila; 7.40 Fred Bongusto in Mia Martini; 8.40 Kako in zakaj?; 8.55 Melodrama; 9.50 Tristino in Izolda; 10.05 Povepke; 12.40 Opraviljivi; 13.50 Kako in zakaj?; 14.00 Plošče; 15.40 Glasbeno-govorni spored; 17.30 Repertoar; 17.50 Telo; 22.05 Nogometna tekma Milan-Rapido.

III. PROGRAM

9.30 Vivaldieve skladbe; 10.00 Koncert; 10.10 Tartinijeve sonate; 11.30 Schubert, Sibelius itd.; 20.20 Sodobna ital. glasba; 14.30 Carissimi; Jette; Scarlatti; Jurdita; 15.55 Bostonski simf. orkester; 18.00 Violina in klavir; 18.30 Lahka glasba; 18.45 Kulturni pregled; 19.15 Koncert; 21.30 Zahod sodobna Kitajska; 21.30 Bachovi koncerti.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 6.50 Rekreacija; 8.10 Glasbeno-matinee; 9.05 Za mlade radovedne; 9.25 Otroške igre; 9.40 Zgradba marksistične mišljenja; 10.15 Urednikovi dnevniki; 12.10 Zname melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Priporočilo vam...; 14.10 G. Bizet; «Carmen»; 15.40 Pianist Backhaus igra Mozarta; 8.30 Povepke; 9.15 Vi in jaz; 16.00 «Loto vrtik»; 17.45 Jezikovni pogovori; 18.00 Aktualno; 18.30 «Nas razgovor»; 19.00 Popolnaski glasbeni spored; 17.55 Nadaljevanje; 18.40 Spored za otroke; 19.10 Kronike Juga; 20.30 Koncert; 22.00 Pesmi izpred nekaj let.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Skušajte sami doseči to, kar vam odreka sreča. Za dosego cilja bo potrebni precej naporov.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Pazite se pred človekom, ki hoče od vas imeti denar. Ne obljublajte nikomur podpore.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Prišlo bo do poskusa, da bi vas razorožili. Preveč ste radodarni.

RAK (od 22.6. do 22.7.) V svojem delu si čimprej začrtajte pot. Medsebojno spoštovanje bo podlaga prijateljstva.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Nekoliko vzburkani trenutki. Da bi preprečili tuje posege, bodite zadržani.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Ugodni pogoji za koristne investicije. Prejeli boste simpatično vabilo.

TEHNIKA (od 23.9. do 22.10.)

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

KOTALKANJE

V SOBOTO IN NEDELJO NA OPČINAH

ATLETIKA

NOGOMET

DANES V EVROPSKIH POKALIH

Izreden uspeh mladih tekmovalcev Poleta ki so nepričakovano osvojili prvo mesto

Lepa uveljavitev šole trenerja Petra Brleca - Poletovci so v osmih kategorijah osvojili kar pet prvih mest

V soboto popoldne in v nedeljo ves dan se je na openksem kotalkalski odvaljalo tekmovalstvo v umetnostnem kotalkanju, veljavno za 2. trofejo Poleta. Domače športno društvo je v organizaciji vložilo precej truda, saj je «Trofeja Poleta» ena njenih najvažnejših pridrivev. Vabilu za nastop se je odzvalo kar 7 drugih društev iz naše dežele, skupno 88 tekmovalcev. Če tem pristojimo še 30 kotalkarjev Poleta, je razumljivo kakšno tehnično in organizacijsko težavo je imelo vodstvo Poleta. Tekmovanje, ki naj bi se prvotno odvijalo samo v nedeljo, je bilo treba razširiti tudi na soboto popoldne.

K tekmovalstvu so se prijavila sledeča društva: Scating Club Pordenon, Scating Club Junior Pordenon, Enal Ronke, Pattinaggio Artistico Jolly iz Trsta, Dopolavoro Ferrario iz Trsta, Associazione Nazionale Combattenti e Reduci di Palmanova, Circolo Ricreativo Aziendale Italcantieri iz Trzica in seveda Športno društvo Polet iz Opčin.

Sodniškemu zboru je predsedovala mednarodna sodnica Lia Camelli iz Trsta. Sodniki so bili: Giuliana Avian Vatta iz Trsta, Olindo Cescon iz Odera in Ljubo Stelč iz Trsta. Zapisnikar: Donatella Bassani iz Trsta. Prisotni so bili tudi izredni komisar in zvezni svetovalec italijanske kotalkarske federacije, inž. Dino Perale, deželni predstavnik sodniškega tehničnega odbora Giuliano Ciabatti.

Za uspešno organizacijo se je treba zahvaliti predvsem tehnični komisiji, ki je skrbela za napovedovanje, predvajanje plošč in trakov ter tipkanje, kakor tudi materiam Poletovih kotalkarjev, ki so pripravile in delile kosilo nastopajočim tekmovalcem.

Tekmovanje se je odvijalo na visoki ravni. Lahko trdimo, da je bilo malo deželno prvenstvo. Kot prva je bila v soootu na sporedu kategorija naraščajnikov. Najprej so se kotalkari pomerili v obveznih likih. V moški konkurenci je svoje ambicije pokazal Franco Fagotto, član Scating Cluba, sledil pa mu je Andrej Sedmak (Polet).

Pri naraščajnicah je nastopilo kar 42 tekmovalcev. Člance Scating Cluba in Dopolavora Ferraria so tako posegle po višjih mestih, poleg tega pa so se dobro branile, saj so se kar v šestih uvrstile med prvih 15 mest. Po obveznih likih so sledili prosti.

Med naraščajniki je drugo mesto pripadlo Andreju Sedmaku in če bi bil vneto treniral, bi mu tudi prvo mesto ne smelo uti. Tretje mesto je zasedel Guštin Franko, Polet, četrto pa je le za las uslo poletovkar Mariju Garavalo. Vsekar dobro uvrstitev poletovcev.

Tudi pri naraščajnicah so prosti liki potrdili že oblikovno lestvico

pri obveznih likih. Zmagala je odlična Astrid Semez, Dopolavoro Ferrario, ki je za las premagala predstavnik Scating Cluba De Stefano Cinzio. Najboljša poletovka je bila zopet Maruška Grgič; presenetila pa je z odličnim šestim mestom Jadranka Košta.

Ze pozno v noč se je začelo zadnje sobotno tekmovalstvo: dvojice nastopajočih. Tu je prišlo do nepričakovane presenečenja: z odlično in ubrano vožnjo sta Maruška Grgič in Andrej Sedmak zasedla prvo mesto, pred mnogo bolj kotirano dvojico De Stefano - Fagotto.

V nedeljo se je tekmovalstvo nadaljevalo že zgodaj z obveznimi liki za začetnike in mladince. Pri začetnikih je bila premoč Poletovcev takoj očitna, pri začetnicah pa so obratno prevladovali predstavnice Scating Cluba in Jollyja. Pri mladincih se je Pavel Sedmak predvidoma uveljavil v obveznih likih. Presenečenje dneva pa je bila vsekar uveljavitev Zdenke Hrovatin in Morane Sosič, ki sta v hudi konkurenci dosegli prvo in drugo mesto. Poletovci so se vsi spraševali, če bosta Zdenka in Morana obdržali uvrstitev visoko v popoldanskim prostih likih. Če bi šlo za Polet vse kot po olju, bi lahko društvo proti pričakovanju celo premagalo Scating Club in se uvrstilo na prvo mesto!

Po kratkem premoru za kosilo, ki ga je SD Polet ponudilo vsem nastopajočim tekmovalcem in sodnikom, se je ob 14. uri tekmovalstvo nadaljevalo. V prostih likih so najprej nastopili začetniki. Med moškimi je Polet zopet potrdil, da nima nasprotnikov v deželnem merilu. Boris Škrk je zasedel prvo mesto, ostali člani Poleta pa še drugo, tretje in četrto. Med začetnicami je zmagala Franca Pascal (Scating Club). V hudi konkurenci je bila najboljša poletovka, Adrijana Sosič, šesta.

Med mladinci je brez težav zmagal Pavel Sedmak pred Pierluigijem Merlom (Scating Club). Ivo Volpi in Peter Filipič sta zasedla tretje in četrto mesto. Največje zanimanje je seveda vladalo za tekmovalce Poletovih kotalkaric in bila le slučaj. Z elegantno in tehnično težko vožnjo je Zdenka Hrovatin še povečala svoj naspek ter neoporečno zasedla prvo mesto. Tudi Morana Sosič je z lepim nastopom zgrubila le eno pozicijo in je drugo mesto za las prepustila predstavnici Scating Cluba, Carosivji. Scating Club je zasedel še četrto, peto, šesto in sedmo mesto. Navdušenje pri Poletu je prekipelo.

Za občinstvo, ki je v velikem številu prisostvovalo tekmovalstvu, je bilo seveda najlepše tekmovalstvo v kategoriji dvojice mladincev. V tej

tekmi Poletova dvojica Hrovatin - Sedmak ni imela nasprotnikov in je z navdušenjem nastopom dokazala, da zasluži tretje mesto, ki ga je osvojila v vsedržavnem merilu. Presenetljivo dobro je vozil par Conti - Padoan (Italcantieri), ki je zasedel drugo mesto.

Pravo zmagoslavje za Polet torej, ki je v ekipni lestvici premagal favorita Scating Club Pordenon. Ostala društva so ostala daleč zadaj. Peter Suhadolc

LESTVICE: (v oklepaju številu nastopajočih)
ZACETNIKI (6)
1. Škrk Boris, Polet 17,80
2. Purič Klavdij, Polet 15,30
3. Zaccaria Mitja, Polet 13,10
4. Renar Mauro, Polet 12,40
ZACETNICI (22)
1. Pascali Franca, Skating C. 21

1. Cancian Antonella, Skating C. 19,60
2. Deluca Lorella, Jolly 19,45
3. Sosič Adriana, Polet 18,50
NARAŠČAJNIKI (10)
1. Fagotto Franco, Scating C. 22,25
2. Semak Andrej, Polet 21,25
3. Guštin Franko, Polet 16,60
4. Caon Emanuele ANCR NARAŠČAJNICE (42)
1. Semez Astrid, Dopol. Ferr. 21,95
2. De Stefano, Scating C. 21,80
3. Babun Paola, Scating C. 21,26
4. Grgič Maruška, Polet 20,35

DVOJICE NARAŠČAJNIKI (7)
1. Grgič-Sedmak, Polet 24,20
2. De Stefano-Fagotto, Skating C. 23,40
3. Gregori-Cuccinella, Jolly 21,70
4. Serri-Di Grazia, Jolly 21,30
MLADINCI (6)
1. Sedmak Pavel, Polet 125,15

2. Merlo Pierluigi, Skating C. 111,15
3. Volpi Ivo, Polet 108,60
4. Filipič Peter, Polet 100,35
MLADINKE (28)
1. Hrovatin Zdenka
2. Carisi M. Pia
3. Sosič Morana
4. Occhielli Alessandra
DVOJICE MLADINCEV (6)
1. Hrovatin-Sedmak, Polet 27,5
2. Conti-Padovan, Italcantieri 24,2
3. Zanet-Fagotto, Skating C. 23,8
4. Andreini-Miniussi, Enal 22,3
EKIPNA LEŠTVICA
1. POLET Opčine 120
2. SKATING CLUB Pordenon 110
3. PA JOLLY Trst 32
4. ENAL Ronke 16
5. DOPOLAVORO FERR. 15
6. CRA ITALCANTIERI Trzič 9
7. ANCR Palmanova 5
8. SKATING CLUB JR. Pordenon 0

NOGOMET

Tri ekipe Brega osvojile pet točk

Zmagala je tudi Mladost, točko pa sta prinesla domov še Union in Gaja

MLADINCI
Mladost - Fogliano 2:1 (1:0)
MLADOST: Boscarol, Devetak, Cernic, Cijan, V. Gergolet, L. Gergolet, Zuljan (v 37. min. d. p. M. Marušič), Uršič, Cotič, Jarc in A. Marušič.

FOGLIANO: Bertuso, Nurra, Spada, Maier, R. Gallo, Trevisan, Cocchiata, Cebula, Spanghero, Calligaris in M. Gallo.
Strelci: v p. p. v 31. min. Zuljan (M); v d. p. v 32. min. Cebula (F) in v 40. min. A. Marušič (M).
Sodnik: Guerrato iz Trzica. Gledalcev: 70.

S to težko zaslužno zmago so si Doberdoški priborili prvi točki letošnjega prvenstva. Domači mladinci so dali vse od sebe, da bi bili enakovredni močnim nasprotnikom. Najbolj se je potrdil Armando Jarc. Domačini so prišli v vodstvo v 31. min. p. p. po zaslugi Zuljana, ki je izkoristil podajo A. Marušiča in je z lepim strelom poslal žogo v levi kot vrat. Tri minute kasneje je sodnik odredil enajstmetrovko za Lahe, ki pa jo je Calligaris zgrešil. Ko pa je že kazalo, da bo rezultat ostal nespremenjen, je sodnik 8 minut pred koncem tekme ponovno dosodil nasprotnikom enajstmetrovko, ki jo je Cebula uspešno izvedel. Prosti koncu so se erdecji pogumno vrli v napad in so v zadnji minuti izbojevali zaslužno zmago. Vratar Mladosti Boscarol je odbil žogo čez sredino igrišča do Cotiča, ki jo je takoj podaljšal do A. Marušiča. Ta je preigral branilca in poslal žogo v mrežo. K. F.

NARAŠČAJNIKI
Juventina - Audax 1:2 (1:0)
Juventina ni zaslužila poraza, ki je bila čezveljavna in nedeljki tekmi proti Audaxu. Prevladovala je na igrišču vse prvi polčas in je v prvi desetini zadetel (z Mučičem v 16. minuti). Pokazala je lepo igrjo in izvedla mnogo dobrih akcij. Ta način igrje je razvil tudi v drugem polčasu, le za dve minuti je nekako zgrubila povezavo med posameznimi člani, to pa je zadoščalo, da je ekipa Audaxa izvedla edini dve akciji celotnega srečanja ter doseгла dva zaporedna gola (v 5. in 6. minuti). Juventina se je takoj spet zbrala in je nadaljevala z napadi. Igra je ponovno prešla na Audaxovo polovico igrišča in se od tam ni premaknila. Čeprav je bil vratar Štančičev Maraz popolnoma nezaposlen, Juventina le ni prišla več do zadetka. Mogoče je temu krivo dejstvo, da je bilo premalo podaj. Tako je Audax odšel z igrišča kot zmagovalec, čeprav ni pokazal nikakršne posebne igrje.

Za Juventino so nastopili: Maraz, Colin, Mozetič, Bajc, Malič, Frassinia, Paškulin, Tomasin, Mučič, Plešnicar II, Tomazič. Najbolje sta igrala Mučič in Tomazič. D. R.

Union - Demacori 0:0
Union: Dussi, Deros, Malalan, Čevar, Ballardier, Blokarc (Turk), Ancona, Koc, Sassi, Colja, Krevatin. Union je v tokratnem remiziral, ker se je predstavil na igrišču v zelo okrnjeni postavi, brez vratarja Fornasara in brez branilcev De Bosca in Denčića. Tako je bilo nemogoče pričakovati, da bi podljudski igralci napravili kaj več, saj so morali vsi stalno paziti na

nasprotni napad.
V prvem polčasu je bila igra povzročena in se je odvijala na sredini igrišča, z redkimi napadi na obeh straneh. Drugi polčas pa se je pričel s hitrimi akcijami Uniona, ki je večkrat ogrožal nasprotnikova vrata, vendar se je dobro izkazal vratar Demacorija. Vendar pa bi Union zaslužil več kot neodločen rezultat, saj je imel v drugem polčasu večji igra stalno v svojih rokah.

V nedeljo se bodo Podlonejerci srečali s tržaško ekipo Giarirozole, ki je v nedeljo premagala vodčo enajstmetrovko CGS. Igra bi morala biti zelo zanimiva, saj Podlonejerci se niso izubili vseh upov za uvrstitev v finale.
Mauro

DON BOSCO - BREG 2:4
BREG: Polese, Coretti, Kalin, Novello, Griznič, Zerial, Klum, Krevatin, Ferluga, Kuret, Perosa.
DON BOSCO: Coloni, Pecalli, Caputo, Triglav, Brusini, Zudeh, Elefante, Camocino, Ritossa, Iurada.

STRELCI: Ferluga (2), Novello, Klum, Preda in Camocino.
Breganski naraščajniki so popolnoma nadirjali nasprotnika, toda morali so dati prve vse od sebe, da so premagali protivnika in se posebej sodnika. Sojenje je bilo namreč zelo slabo. Poleg tega je sodnik

ZACETNIKI
Rosandra - Ligen 0:1
ROSANDRA: Licen, Messidorio, Giannetti, Merola, Zul, Steffé, Picchieri, Trochia, Rizzi, Sorci, Sommadossi.
BREG: Mauri, Griznič, Kocjan

V Gorici ustanovili mladinski center

V Gorici bo deželna federacija za atletiko ob sodelovanju CONI ustanovila atletski center za otroke, stare od osmega do trinajstega leta. Center bo namreč nudil mladim atletom prve napolke za nadaljnje športno udejstvovanje v atletiki. Tečajje bodo vodili trener, ki ga bo določila italijanska atletska federacija ter profesorja telovadbe Ezio Romano in Nereo Tavagnutti.

Center bo pričel delovati v začetku tega meseca. Če bo vpisanih več kot 100 mladih atletov jih bodo razdelili v skupine po 25.
Vpisnina znaša 2.000 lir na mesec. Za podrobnejše informacije naj se zainteresirani obrnejo na sedež CONI vsak delovnik od 17. do 18. ure.

NOGOMET

V četrtek, 1. novembra bo v Gorici mednarodna nogometna tekma amaterskih državnih reprezentanc Italije in Jugoslavije za turnir UEFA. Srečanje se bo pričelo ob 14.30.

V prvenstvu deklje je smiči v Trstu Br premagal S. Giacomo z 2:0 (15:0, 15:2).
F. V.

Za reprezentancami zopet na vrsti klubi

Nastopili bodo tudi Milan, Lazio, Crvena zvezda in Beograd

Danes bodo na sporedu prve tekme drugega kola velikih evropskih nogometnih turnirjev. Povratna srečanja pa bodo na sporedu 7. novembra. Po tednu, ki je bil posvečen srečanjem državnih reprezentanc, smo se tako vrnilih klubskim tekmovalcem.

Pokal prvakov
Beograjska Crvena zvezda bo igrala doma proti Liverpoolu, ki je v angleškem nogometnem prvenstvu trenutno na osmem mestu. Trenutno je nemogoče predvideti kdo bo zmagal, saj predvajata obe ekipi povsem različen nogomet. Na domačem igrišču pa so vseeno nekoliko večji favoriti Beograjčani.

V osminah finala bo končno nastopil tudi evropski prvak Ajax, ki bo igral proti bolgarski ekipi CSKA iz Sofije, ki ni prav nevarna nasprotnik, vendar pa je sposoben pripraviti dovolj pregeljav nizozemskim prvakom. Najzanimi-

vejša pa bo prav gotovo tekma med Bayernom in Münchna in Dinamom iz Dresdna, ki je odpravil turinsko moštvo Juventus. Srečanje med ekipama iz obeh Nemčij bi moralo biti izredno zanimivo, čeprav ima manjšo prednost Dinamo. Ostala srečanja osmine finala so: Benfica - Ujpest Dozsa, Spartak Trnava - Zarja, Celtic - Velje, Bargas - Basel, Dinamo Bukarešta - Atletico Madrid.

Pokal pokalnih prvakov
Edino italijanski Milan ima v tem turnirju precej lahko nalogo, saj bo igral proti dunajskemu Rapidu, čeprav brez Rivere. Najzanimivejša pa bi morala biti srečanje med Borussia in Rangersom iz Glasgova, saj si bosta stali nasproti dve popolnoma različni šoli.

Pokal UEFA
Na tem turnirju bo na sporedu komaj šestnajstina finala. Jugoslovanske barve bo branil OFK Beograd, ki bo igral proti sovjetskemu Dinamu iz Tbilisija. Njegova naloga ne bo prav lahka proti trdnemu nasprotniku. Za Italijo bo nastopal Lazio, ki bo v Angliji gostoval pri Ipswich. Med zanimivejšimi tekami pa bi morali biti še spopadi Leeds - Hibernian, Lokomotiv Plovidiv - Honved, Ruch Chorzow - Carl Zeis Jena.

KOLESTARSTVO

CIUDAD MEXICO, 23. — Danski kolesar Nils Fredborg je danes izboljšal v mihiškem glavnem mestu svetovni rekord v vožnji na en kilometer s časom 1'04"49. Prejšnji rekord je pripadal od leta 1967 Italijanu Sartorju z 1'04"61.

DORTMUND, 23. — Kolesarski pr Kemper - Gilmore vodi na šestdnevni kolesarski dirki v Dortmundu. Belgijska dvojica Merckx - Sercu pa je nazadovala na drugo mesto s krogom zaostanka.

MILAN, 23. — Organizator kolesarske dirke za trofejo Baracchi je danes vložil tožbo proti francoskima kolesarjema Thevenet in Danguillaumeju, ker se nista, kljub podpisu pogodbe, udeležila nedeljske dirke.

KOŠARKA

Na kvalifikacijskem turnirju v Šibeniku so članice ljubljanske Olimpije premagale vse svoje nasprotnice in so se uvrstile v 1. jugoslovansko zvezno ligo.

OBVESTILA

ZSSDI sporoča, da bo finale strelskega tekmovalstva za moške in ženske v okviru 13. SSJ v petek, 26. m. ob 21. uri, na stadionu «I. maj» v Trstu. ...

V organizaciji SZ Bor bo v nedeljo, 28. t. m. na stadionu «I. maj» finale v igri med dvema ognjena. Začetek tekmovalstva ob 9. uri.

V finale so se kvalificirali: Gorško področje: Sovodnje; Zahodnokraško področje: Kras A; Vzhodnokraško področje: Gaja; Tržaško - brezilansko: Bor A

SD Breg sklicuje za jutri, 25. oktobra izredno sejo na svojem sedežu v novi občinski telovadnici v Dalini.

SPDT vabi na
SMUČARSKI TEČAJ
1973 - 1974
v TRIBUZU in pri SV. ANTONU
Tečaj bodo za začetnike, dobre smučarje, tekmovalce in tekače.
Prijava v Trstu, Ul. Geppa 9/1, telefon 31-119 (urad ZSSDI) do 31. oktobra.

NOGOMET V OKVIRU 13. SŠJ

Drevi na Proseku finale med Zarjo in Juventino

Srečanje za 3. mesto je iz tehničnih vzrokov odloženo

Drevi ob 21. uri bo na Proseku finalno srečanje nogometnega turnirja letošnjih 13. SŠJ.
Prvotno je bilo predvideno, da bodo odigrali dve tekmi, namreč tudi srečanje za osvojitev 3. mesta. Sinoči pa je nepričakovano prišlo do nepredvidenih tehničnih težav, zato so bili organizatorji prisiljeni danesni spored skriti za eno tekmo, v kateri se bosta med seboj pomerili Zarja in Juventina za osvojitev 1. mesta.
Čeprav se slovenske enajsterice z

Goriškega in Tržaškega v zadnjem času večkrat srečujejo med seboj, pa bo drevišnja tekma še posebno zanimiva. Po srečni osvojitvi najboljšega zamejske slovenske enajsterice in ker so podobna srečanja na prejšnjih SŠJ vedno privabila vrsto navijačev ter zbudila veliko pozornost, ni nobenega dvoma, da bo tudi drevi tako.
Vodstvo Juventine poziva svoje igralce in navijače naj se za odhod na Prosek zberejo na trgu v Štančičevu do 20. ure.

SPECTATOR: 51. MAFIJA VČERAJ in DANES

Lombardo je vladal tistim, ki so kuhali alkohol. Ljudje so mu morali plačevati davek za svoje sire in oljivo olje. Del ropa in izsiljevanj, ki so jih plačali starši ubrajljenih otrok, kot tudi del zaslužka od alkohola je šel v politične blagajne. Moč, ki so si jo zločinci dobili v Chicagu, poslušajoč se zvez s politik, skodnje slovesu tega mesta in povzročajo splošno anarhijo, do katere bo prišlo, če ne bomo začeli z naglo in energično akcijo.

Po smrti Lombarda je bil za sfa Unije, to je mafije, postavljen s pristankom Al Caponeja Joseph Locordo, prejšnji Lombardov telesni stražar, toda štiri mesece kasneje so tudi njega ubili (8. januarja 1929) v lastnem stanovanju, ko je sprejel in v pogostil trojico skrivnostnih ljudi, ki so ga preresetali s kroglimi in izginili.

Ce govornimo po pravici je bil ves ta čas pravi šef mafije v Ameriki Al Capone, čeprav to ni bil formalno, ker ni bil Sicilijanec. Toda tudi do dejstvo nekaj pome: mafija, tako na Siciliji kot v Ameriki, je nekaj specifičnega. Vedno ohranja in poudarja svoje sicilijansko.

PROTIMAFIJSKA AKCIJA SENATORJA KEFAUVERJA

Po drugi svetovni vojni, še posebej pa od 1950. leta dalje, niso mogli o ameriškem gangsterstvu in mafiji pisati ali go-

voriti, ne da bi omenili nekega človeka: Estes Kefauver. Bil je ameriški politik, pripadal je demokratski stranki in bil je član senata v Washingtonu (umrl je avgusta 1963). Senator Kefauver bi enkrat moral kandidirati za predsednika ZDA, imel je različne zasluge in zavzemal ugleden položaj v ameriškem političnem življenju sploh, toda prišel bo v zgodovino vendar predvsem kot najtemnejši raziskovalec gangsterstva in ameriške mafije, česar se je lotil z veliko ambicijo, da bi iztrebil to družbeno želo. Njegovo ime je povezano z nekim poročilom, ki vsebuje 80.000 besed, ki ga je bil po dolgi preiskavi izdelal. Objavili so tudi knjigo s tem gradivom o gangsterstvu in mafiji. V to je vložil nekaj svojih najboljših let, toda na koncu je moral sam priznati:

«Posrečilo se mi je samo ogrebsti površino, toda to ni moja krivda. Krivda je pri tistih guvernerjih ameriških držav, pri tistih sodnikih, pri tistih politikantih in pri tistih policajih, ki za malo aji veliko dolarjev gredo na roke kriminalu.»

Preden je Kefauver začel delovati kot predsednik posebne senatne komisije za gangsterstvo v Washingtonu, ki je dolgo časa delala in zasliševala, je sam obiskal štirinajst najpomembnejših ameriških mest in na kraju samem zaslišal 450 oseb. Največ dela je imel v velikih središčih gangsterstva in mafije, v New Yorku in Chicagu. Njegova omenjena turneja je trajala 92 dni.

Marca 1951 se je za ameriško javnost začel veliki spektakel, ki so ga milijoni spremljali na televizijskih zaslonih. Nekateri so zaradi tega oddaj celo puščali delo, da bi sledili veliki Kefauverjevi operaciji v senatni komisiji, pred katero so morali odgovarjati najbolj notorni ameriški člani mafije in gangsterji, toda tudi številni ugledni ljudje, ki so imeli zveze s podzemjem, pa policaji, sodniki itd. To je trajalo nekaj tednov. Kefauver si je še posebej prizadeval razkinkati tisto, kar je sodil, da je temelj gangsterstva, to pa je sicilijanska mafija,

Naše nogometne enajsterice goje športne stike tudi s klubi na drugi strani meje. Tako sta se pred kratkim na Proseku pomerili tudi ekipi Primorja in Kopa. Gostje so preprčljivo zmagali z izidom 5:2

presajena v Ameriko. Marsikaj je ugotovil, toda ni mogel prebiti številnih zidov. Najbolj ga je presenetila omerità, famozni zakon molka.
Nekega dne so pripeljali na zaslišanje nekega Tonnyja Gizzo. Takšen dialog se je razvil:
Kefauver: Ali pripadate zdaj mafiji?
Gizzo: Kaj je to mafija, nimam pojma, kaj je to mafija...
Kefauver: Ali poznate Balestrera, šefa mafije v Kansas Cityju, kjer živite?
Gizzo: Da, gospod, poznam ga.
Kefauver: Zdi se, da je vidni član mafije, mar ne?
Gizzo: Tako govoriyo.
Kefauver: Kaj pa se govori, kaj pa ste slišali?
Gizzo: Isto, kar ste vi pravkar dejali.

Tako so se vlekli ven vsi veliki in mali člani mafije. Pogledimo drugo zaslišanje. Na vrsti je bil Filippo d'Andrea, telesni stražar Al Caponeja.

Kefauver: Ali bi vam ne bilo čudno, če bi človek vaše starosti, ki je tudi rojen na Siciliji, trdil, da ne ve, kaj je to mafija, da o njej nikoli ni ničesar slišal?
D'Andrea: Da, zares, če bi bil človek rojen na Siciliji, bi bilo to čudno. Pred mnogimi leti se je govorilo tudi v ZDA o mafiji v vseh državah, ljudje so umirali od strahu, če so imeli kakšno hiško, da bi je jim kdo ne poglal z dinamitom v zrak, bahi pa so se tudi izsiljevalskih pisem. To je bil položaj pred kakimi dvajsetimi leti.

Kefauver: Ali nam lahko poveste, če obstajajo kakšni zakoni ali načela, o katerih so govorili, ko ste vi bili mladi in kaj ste poslušali v družini?
D'Andrea: Glavno načelo je bilo, da je najbolje držati jezik za zobmi.

Kefauver: Mafija je predmet razgovora v italijanskih družinah v ZDA, mar ne?
D'Andrea: O, moj bog... Ne, gospod! Ne razpravljajo več

o tem, niti doma, niti izven njega...
Zaslišali so tudi Salvatora Morettija, profesionalnega hazarderja iz New Jerseya.
Kefauver: Ali veste, kaj je to mafija?
Moretti: Kaj ste rekli?
Kefauver: Vprašujem vas, ali veste, kaj je to mafija?
Moretti: Mafija? Ma-fi-ja, tako ste rekli? Zelo mi je žal, toda jaz za to stvar nikoli nisem slišal, ne vem, o čem govorite...
Kefauver: Mar zares niste nikoli slišali te besede? Ali berete časnike?
Moretti: Ne berem. Imam slab vid in zato ne berem veliko.
Na takšen način raziskovatelj mafije zares ni bilo lahko in Kefauver je zares mučil muke. Kasneje je pravil:

«Nekateri priče, ki smo jih poklicali v prepričanju, da bi nam lahko marsikaj povedale, in to upravičeno, so si prizadevale, da bi ustvarile vtis, kako so glasovi o obstoju mafije pravljica, s katero so na Siciliji strašili otroke. Vendar mafija ni nikakršna pravljica. Usodna stvarnost je, ki je umazala in maže podobo Amerike z madežem skoraj vseh tipov zločinškega nasilja, ki si jih je mogoče zamišljati, od umorov preko trgovine z mamilii, tihotapstva, izsiljevanja in prisiljevanja, prodaje belega blaga, ugrabitve do raketa v sindikatih.»

Senatna komisija, ki jo je vodil senator Estes Kefauver, je dolgo delovala. Kefauver je s svojo preiskavo bil zelo pedanten in si je prizadeval, da bi vse zvedel in vse razkinkal. Imel je precej uspeha, toda ne tistega uspeha, ki si ga je želel. Vendar se je le samo obregnil ob mafijo in njeno moč, uničil je za ni. Bila je tudi od njega močnejša.
Značilen je izkaz, ki ga je podal pred to komisijo M. C. Beasley, šef policije v mestu Tampa:
«Po mojem mišljenju o mafiji gre za Italijane, ki so prišli z južnih območij te dežele, s Sicilije.»

(Nadaljevanje sledi)

